

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ (Τ.Ε.Ι.) ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων (Πάτρα)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΜΕΣΑ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ: ΣΠΑΝΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ (Α.Μ. 11015)

ΤΕΛΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ (Α.Μ. 10969)

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΧΑΛΚΙΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΠΑΤΡΑ,

ΙΟΥΝΙΟΣ

2015

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα πτυχιακή συντάχθηκε προς ολοκλήρωση της φοίτησης μας στο τεχνολογικό εκπαιδευτικό ίδρυμα δυτικής Ελλάδας (Πάτρα) στο τμήμα διοίκησης επιχειρήσεων (επιχειρηματικού σχεδιασμού και πληροφοροροιακών συστημάτων).

Σκοπός αυτής της πτυχιακής εργασίας είναι να εξεταστεί αν φοιτητές και καθηγητές, χρησιμοποιούν τα κοινωνικά μέσα δικτύωσης στην εκπαίδευση. Πιο συγκεκριμένα, προσπαθεί να διερευνηθεί ο χρόνος που δαπανάται στη χρήση των κοινωνικών μέσων δικτύωσης η δραστηριότητά των φοιτητών και των καθηγητών , οι λόγοι χρήσης τους, καθώς και τα οφέλη και οι προκλήσεις που θεωρούν ότι έχει ως αποτέλεσμα η χρήση τους στη μάθηση.

Επίσης , αναφέρουμε τα δημοφιλέστερα μέσα δικτύωσης και οι κίνδυνοι που μπορεί να προκύψουν απο την χρήση αυτών. Ακολουθούν οι τρόποι αντιμετώπισης των κινδύνων και τα συμπεράσματα στα οποία οδηγηθήκαμε.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τα κοινωνικά δίκτυα κατακτούν με εκπληκτικά αυξανόμενους ρυθμούς όλο και περισσότερους χρήστες, έτσι και στην εκπαίδευση, η εφαρμογή νέων αναβαθμισμένων και ποιοτικότερων μεθόδων, σχετίζεται άμεσα με το φαινόμενο αυτό. Κύριο χαρακτηριστικό της ανάπτυξης αυτής αποτελεί το διαδίκτυο και οι εφαρμογές που το περιβάλλουν. Μία από αυτές, η οποία θεωρείται από τις πλέον σημαντικές τόσο για το παρόν, όσο και για το μέλλον, είναι τα κοινωνικά δίκτυα. Οι εκπαιδευτικοί και τα εκπαιδευτικά ιδρύματα δεν μπορούν πια να αγνοήσουν την επιρροή τους και γι αυτό το λόγο τα σχολεία και τα πανεπιστήμια, ως βασικός φορέας στην κοινωνία της γνώσης ενθαρρύνουν την ανάπτυξη της ‘σχέσης’ αυτής. Αδιαμφισβήτητα, κρύβονται διάφοροι κίνδυνοι και χρειάζεται να πραγματοποιείται προσεκτική μελέτη και έρευνα για την αντιμετώπιση τους αποτελεσματικά. Υπάρχει ο τρόπος να αντιμετωπιστούν με επιτυχία, όπως επίσης και να ληφθούν προληπτικά μέτρα, για την αποφυγή τους.

Λέξεις κλειδιά: κοινωνικά μέσα δικτύωσης, εκπαίδευση, μαθητές, διαδίκτυο, καθηγητές

Summary

Social media and social networks conquer with amazingly increasing numbers more and more users, so in education, implement new upgraded and better methods directly related to this phenomenon. The main feature of this development is the internet and applications that surround it. One of these, which is considered the most important for the present and for the future is social networks. Teachers and educational institutions can no longer ignore their influence and that is why schools and universities as a key player in the knowledge society encourage the development of 'relationship to it. Undoubtedly, they hide different risks and needs to be carried out careful study and research to address them effectively. There is a way to deal with success as well as to take preventive measures to avoid them.

Key words: Social media, Teachers, Students, Internet, Education

Πίνακας Περιεχομένων

Πρόλογος.....	2
Περίληψη.....	3
Περίληψη(Αγγλικά).....	4
1)Εισαγωγή	
1.1. Το φαινόμενο των μέσων της κοινωνικής δικτύωσης	7
1.2 Ορισμός.....	8
1.3. Η μετάβαση από το web 1.0 στο web 2.0.....	10
2) Εκπαίδευση και Κοινωνικά Δίκτυα	
2.1 Σχέση εκπαιδευτικού με τα κοινωνικά μέσα δικτύωσης.....	15
2.2 Δυνατότητες χρήσης μέσων κοινωνικής δικτύωσης γενικού τύπου στην εκπαίδευση.....	17
2.2.1 Chat.....	17
2.2.2 Forums.....	19
2.2.3 Facebook.....	20
2.2.4 Video – You Tube.....	22
2.2.5 Twitter.....	25
2.2.6 Groups.....	26
2.3 Συνοπτική επισκόπηση αξιοποίησης των δημοφιλέστερων μέσων δικτύωσης στην Εκπαίδευση.....	28
2.4 Εκπαιδευτικά κοινωνικά δίκτυα	
2.4.1 Γενικά.....	31
2.4.2 Ning.....	31
2.4.3 Elgg.....	35

2.4.4 Edutube.....	37
2.4.5 Diigo.....	38
2.5 οφέλη για τους φοιτητές/μαθητές.....	39
2.6 οφέλη για τους εκπαιδευτικούς.....	43
3) Ζητήματα ασφάλειας κατά την αξιοποίηση κοινωνικών μέσων δικτύωσης στην εκπαίδευση	
3.1 κίνδυνοι για τους φοιτητές/μαθητές.....	48
3.2 κίνδυνοι για τους εκπαιδευτικούς.....	52
3.3 τρόποι αντιμετώπισης των κινδύνων.....	53
4) Συμπέρασμα.....	59
5) Επίλογος.....	60
6) Βιβλιογραφία.....	61

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Το φαινόμενο της κοινωνικής δικτύωσης

Το φαινόμενο της κοινωνικής δικτύωσης μέσω διαδικτύου στην εποχή μας έχει πάρει τεράστιες διαστάσεις και έχει αποκτήσει μεγάλη ισχύ σχεδόν σε όλους τους τομείς της καθημερινότητάς μας (ενημέρωση, διασκέδαση, πολιτική, οικονομία, εμπόριο, εκπαίδευση κ.α.).

Εκατομμύρια άνθρωποι καθημερινά από όλα τα μήκη και τα πλάτη της γης, από διάφορες ηλικίες, κοινωνικά στρώματα, μορφωτικό επίπεδο κ.λπ. χρησιμοποιούν τα κοινωνικά δίκτυα για να επικοινωνήσουν, να ενταχθούν σε διάφορες κοινότητες που έχουν ίδια ενδιαφέροντα με αυτούς, να διασκεδάσουν, να οργανωθούν πολύ γρήγορα και εύκολα και να εκφράσουν τις απόψεις τους με έναν τρόπο που στο παρελθόν δεν μπορούσαν ούτε να τον φανταστούν.

Η τεράστια ισχύ που διαθέτουν τα κοινωνικά δίκτυα και η επίδραση τους στην κοινωνία φάνηκε και πολύ πρόσφατα από τις μαζικές διαδηλώσεις που διαδόθηκαν σε μεγάλο βαθμό μέσω των γνωστών κοινωνικών δικτύων σε πολλές χώρες, ταυτόχρονα και με πολίτες «αγανακτισμένους» για την άσχημη οικονομική κατάσταση που επικρατεί διεθνώς.

Το φαινόμενο των socialnetworks δεν αφήνει κανέναν αδιάφορο, ούτε τους επιστήμονες, που οι απόψεις τους επι του θέματος ποικίλλουν. Η χρήση των κοινωνικών δικτύων είναι πλέον ένα πολύ συχνό φαινόμενο και κατά συνέπεια αποτελεί αντικείμενο μελέτης και της ψυχολογίας. Αφενός η επιστήμη της ψυχολογίας μπορεί να ωφεληθεί από την παρατήρηση της συμπεριφοράς των ατόμων που είναι μέλη κοινωνικών δικτύων και αφετέρου η

χρήση των online κοινωνικών δικτύων έχει άμεση συσχέτιση με την ψυχολογία του ανθρώπου. Συχνό είναι πλέον το φαινόμενο των ερευνών σχετικά με τα κοινωνικά δίκτυα και τις αλληλεπιδράσεις τους με τους ανθρώπους. Η κατάσταση όμως σε κάποιες περιπτώσεις έχει ξεφύγει από κάθε έλεγχο με αποτέλεσμα ορισμένοι να βρίσκουν την ύπαρξη και τον εαυτό τους μέσα από τέτοιου είδους sites και πως η σημερινή κοινωνία έχει φτάσει στο σημείο να θεωρεί συναισθηματικά "ασφαλέστερη" την επικοινωνία μέσω social networks.

1.2 ορισμός

Τα Κοινωνικά Δίκτυα είναι μία κοινωνική δομή η οποία αποτελείται από κόμβους και συνδέσεις κόμβων, οι οποίοι εκπροσωπούν οντότητες (φυσικά πρόσωπα ή οργανισμούς). Οι συνδέσεις των κόμβων αναπαριστούν τις σχέσεις οι οποίες συνδέουν τις κοινωνικές μονάδες του δικτύου. Οι σχέσεις αυτές μπορεί να είναι φιλίες, κοινά ενδιαφέροντα, κοινά οράματα, εμπορικές συναλλαγές και οτιδήποτε μπορεί να συνδέσει δύο ή περισσότερους ανθρώπους στην καθημερινότητα της πραγματικής μας διαβίωσης. Η εικονική ζωή του διαδικτύου τείνει να προσομοιώσει εκφάνσεις και συμπεριφορές της πραγματικής ζωής.

Η δημοτικότητα των κοινωνικών δικτύων στην σημερινή πραγματικότητα τόσο σε διεθνές όσο και σε ελληνικό επίπεδο είναι ιδιαίτερα υψηλή. Η έμφυτη ανάγκη επικοινωνίας του ατόμου με τους ομοίους του, έχει βρει διέξοδο στην σύγχρονη ηλεκτρονική κοινωνία μέσα από τα κοινωνικά δίκ-

τα, που αποτελούν πλέον μέρος μιας πραγματικότητας που θα φάνταζε απίθανη πριν από κάποια χρόνια.

Με βάση λοιπόν και τον παραπάνω ορισμό μπορούμε να πούμε ότι τα κοινωνικά δίκτυα είναι ένας ευκολότερος τρόπος επικοινωνίας συγκριτικά με το email και τις πιο συμβατές μορφές διάδρασης. Τα κοινωνικά δίκτυα προσφέρουν άνετη πρόσβαση στην πληροφορία, δυνατότητα αλληλεπίδρασης με άλλους ανθρώπους με ίδια ενδιαφέροντα και δυνατότητα συγκρότησης κοινών ομάδων.

Κοινωνικά δίκτυα όπως το Facebook αποτελούν για αρκετούς έναν εναλλακτικό τρόπο ζωής. Μέσω των κοινωνικών δικτύων, επιτυγχάνεται επανασύνδεση χρηστών με παλιούς τους φίλους, συναδέλφους, συμφοιτητές κ.λπ., με τρόπο εύκολο και γρήγορο.

Τα διάφορα ηλεκτρονικά κοινωνικά δίκτυα προσφέρουν τη δυνατότητα στους ανθρώπους να απελευθερώσουν τα συναισθήματά τους και να ξεδιπλώσουν τον εσωτερικό τους κόσμο.

Οι χρήστες αφότου κάνουν την εγγραφή τους σε κάποιο ψηφιακό κοινωνικό δίκτυο παροτρύνονται να αναγνωρίσουν άλλους χρήστες στο σύστημα με τους οποίους πιθανόν να διατηρούν μια σχέση και οι οποίοι θα γίνουν οι φίλοι, οι επαφές ή οι θαυμαστές τους. Μια ουσιώδης ιδιότητα των περισσότερων ψηφιακών κοινωνικών δικτύων είναι πως κάνουν φανερές τις συνδέσεις (φιλίες, επαφές, θαυμαστές) δύο χρηστών, αν διαθέτουν μια σχέση «φιλίας» (public display of connections). Έτσι, ο κάθε χρήστης μαθαίνει τις γνωριμίες κάθε φίλου του στο κοινωνικό δίκτυο, διευκολύνοντας μια περαιτέρω γνωριμία με ένα «φίλο του φίλου».

Ακόμη, τα ηλεκτρονικά κοινωνικά δίκτυα επιτρέπουν στους χρήστες να επικοινωνούν μεταξύ τους μέσω μηνυμάτων που αφήνονται στο προφίλ κάθε χρήστη. Τα μηνύματα αυτά μπορεί

να είναι είτε προσωπικά είτε να φαίνονται δημοσίως. Οι καινοτομίες των κοινωνικών δικτύων δεν σταματούν όμως στην αποστολή μηνυμάτων και στη δημιουργία φίλων. Ανάλογα με την ιστοσελίδα κοινωνικής δικτύωσης, επιτρέπεται το μπλόγκινγκ (blogging), η χρήση του κοινωνικού δικτύου στο κινητό καθώς και η άμεση αποστολή και λήψη μηνυμάτων.

Η ανάπτυξη αυτών των δικτύων μεγαλώνει μέρα με την μέρα, ακολουθώντας τον σύγχρονο τρόπο ζωής. Ενδεικτικά είναι τα στοιχεία: οι ενεργοί χρήστες στο Facebook έχουν ξεπεράσει τα 400 εκατομμύρια (για την Ελλάδα το νούμερο πλησιάζει το 1 εκατομμύριο), ενώ σύμφωνα με μελέτη (Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας, Μάιος 2009) το ένα στα δύο παιδιά ηλικίας 8-15 ετών έχει λογαριασμό σε μια από τις δημοφιλείς ιστοσελίδες κοινωνικής δικτύωσης (όπως hi5, Facebook, MySpace, κ.τ.λ.) [1],[2]

1.3 Η μετάβαση από το web 1.0 στο web 2.0

Τα κοινωνικά δίκτυα στο διαδίκτυο αναπτύχθηκαν μετά τη μετάβαση από το λεγόμενο Web 1.0, όπου ο χρήστης απλά επισκεπτόταν σελίδες χωρίς μεγάλες δυνατότητες δικής του συνεισφοράς, στο Web 2.0.

Το Web 1.0 ήταν ένας όρος που αντιπροσώπευε τα περισσότερα sites, την πρώτη δεκαετία του internet. Οι σελίδες ήταν βαρετές, φτωχές και στατικές και περιείχαν απλά εικόνα και κείμενο. Το Web 1.0 ήταν ένας διαδραστικός χώρος σχετικός με τη σύνδεση των ανθρώπων μεταξύ τους. Το μόνο που μπορούσαν οι χρήστες να κάνουν ήταν ανάγνωση, περιήγηση και αναζήτηση. Δεν

υπήρχε τίποτα προς ανταλλαγή, δεν υπήρχαν δεδομένα πραγματικού χρόνου, γενικά όλα ήταν μονόδρομος.

Ωστόσο, η τεχνολογία αναπτύχθηκε με ταχείς ρυθμούς. Η παροχή πληροφοριών είναι πλέον μόνο μια πτυχή του internet. Οι άνθρωποι θέλουν πλέον να μπορούν να αγοράζουν και να πουλάνε αγαθά στο internet, να επικοινωνούν με τους φίλους τους και να δημοσιεύουν τη γνώμη τους στο δικό τους site .Εδώ έρχεται να βοηθήσει το Web 2.0, το οποίο αποτελεί τη μεγαλύτερη καινοτομία του Διαδικτύου τα τελευταία χρόνια. Το Web 2.0 είναι μια επανάσταση στον τρόπο που χρησιμοποιούσαμε το διαδίκτυο. Οι πληροφορίες που δημοσιεύονται στο Web 2.0 είναι πολύ διαφορετικές από αυτές του Web 1.0. Δίνεται μεγάλη σημασία στην ευχρηστία και την ανταλλαγή πληροφοριών .Οι σελίδες είναι δυναμικές και εστιάζουν πλέον στο γράψιμο, στις κοινότητες, στην δημιουργία, τη συνεργασία, τη συμμετοχή και την ταξινόμηση. Το Web 2.0 δεν εξαρτάται από τη διαφήμιση, αλλά διαδίδεται από στόμα σε στόμα. Είναι απλό, διασκεδαστικό και κάνει την καθημερινότητα των ανθρώπων πιο εύκολη δίνοντας γρήγορες πληροφορίες.

Η εξέλιξη αυτή μετέβαλε τη δομή και ανάπτυξη του Παγκόσμιου Ιστού με πολλούς τρόπους, με τα κοινωνικά δίκτυα να συνιστούν ενδεχομένως τη σημαντικότερη αλλαγή. Με τη μετάβαση από το Web 1.0 στο Web 2.0, ο κάθε χρήστης του διαδικτύου έχει πλέον τεράστιες δυνατότητες συνεισφοράς στις σελίδες που επισκέπτεται, σε σχέση με παλιότερα. Μετατρέπεται ο ίδιος, από απλός «καταναλωτής» σε «παραγωγό» πληροφορίας, δίνοντας στο διαδίκτυο μία τεράστια δυναμική.

Σε αντίθεση με το web 1.0 που περιοριζόταν κυρίως στην παθητική παρουσίαση της πληροφορίας στον χρήστη μέσω των ιστοσελίδων και περιλάμβανε και κάποιες υπηρεσίες αναζήτησης της πληροφορίας, με την ανάπτυξη του web 2.0 ο χρήστης

μπορεί πλέον να γίνει πιο ενεργός και να αλληλεπιδράσει με την πληροφορία που του παρουσιάζεται. Τα κοινωνικά δίκτυα εκμεταλλεύονται αυτή την επιπλέον δυνατότητα και χρησιμοποιούν εφαρμογές και εργαλεία που δίνουν μεγάλες δυνατότητες στους χρήστες τους να συμμετέχουν στη δημιουργία και τη διάχυση των πληροφοριών και να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους δημιουργώντας σχέσεις με άλλους ανθρώπους μέσω του διαδικτύου.

Η τεχνολογία του web2.0 βασίζεται στην ανάπτυξη των υπηρεσιών ιστού είναι υπηρεσίες (wikis, blogs, RSS, content sharing, tagging, social networking) που διατίθενται στο διαδίκτυο και χρησιμοποιούν ένα πρότυπο XML σύστημα μετάδοσης μηνυμάτων και λειτουργεί ομοιόμορφα σε οποιοδήποτε λειτουργικό σύστημα ή γλώσσα προγραμματισμού με πρότυπες διεπαφές, αρχιτεκτονική και πρωτόκολλα επικοινωνίας, ανεξάρτητα από τα επιμέρους στοιχεία που το αποτελούν.

Το web2.0. είναι συμβατό με οποιοδήποτε λειτουργικό σύστημα κι αν χρησιμοποιεί ο εκάστοτε χρήστης. Μια εφαρμογή πλοήγησης του Διαδικτύου (web browser), οποιαδήποτε κι αν είναι αυτή, αρκεί για να συμμετέχει ένας χρήστης στο νέο, πιο ζωντανό και εκπληκτικό Διαδίκτυο. Επιπρόσθετα, το web2.0. είναι εκτός από πλούσιο και «ελαφρύ». Πολλές από τις εφαρμογές του έχουν σχεδιαστεί για να «τρέχουν» γρήγορα, χωρίς να «βαραίνουν» τους πόρους του συστήματος. Τέλος, το λογισμικό και το υλικό δεν απασχολούν πλέον τους προγραμματιστές στον ίδιο βαθμό με το παρελθόν, αφού το περιεχόμενο, η διαμόρφωση και η αξιοποίησή του είναι τα θέματα στα οποία επικεντρώνεται κυρίως το ενδιαφέρον.

Το ακόλουθο σχήμα δείχνει κάποιες ενδείξεις της μετάβασης κάποιων ιστοσελιδών από το web 1.0 στο web 2.0.

[3], [4], [7], [8]

Εξέλιξη ιστοσελίδων

Τομέας	Web 1.0	Web 2.0
Διαφήμιση μέσω διαδικτύου	DoubleClick	Google Adsense
Online διαχείριση φωτογραφιών	Ofoto	Flickr
Εφαρμογές κατανομής αρχείων	Akamai	BitTorrent
Πηγές μουσικής	Mp3.com	Napster
Εγκυκλοπαίδειες	Britannica Online	Wikipedia
Προσκλήσεις	Evite	Upcoming.org & EVDB
Κατάταξη ιστότοπου σε λίστες αποτελεσμάτων	Domain Name Speculation	Search Engine Optimization
Τεχνικές διαφήμισης	Page views	Cost per Click
Απόσπαση δεδομένων από έξοδο προγράμματος	Screen Scraping	Web services
Δημιουργία περιεχομένου	Publishing	Participation
Διαχείριση περιεχομένου	Content Management Systems	Wikis
Ταξινόμηση περιεχομένου	Directories (taxonomy)	Tagging (“folksonomy”)

Λήψη περιεχομένου	Stickiness	Syndication
Ιστοσελίδες	Webpages	Web blogs
Εφαρμογές	Stand-alone apps	Mashups
Λογισμικό	Λογισμικό προϊόν	ως Λογισμικό ως υ- πηρεσία
Πύλες	Portals	Composite applications

2. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

2.1 Σχέση Εκπαιδευτικού Με τα Κοινωνικά Μέσα Δικτύωσης.

Ο ρόλος των εκπαιδευτικών είναι να βοηθήσουν τους εκπαιδευόμενους να αξιοποιήσουν με ορθό τρόπο τα σύγχρονα δίκτυα μάθησης για να αναπτύξουν τις δεξιότητες τους στη χρήση κοινωνικών δικτύων προς όφελός τους και να αλλάξουν τον τρόπο σκέψης τους όσον αφορά την μέχρι τώρα εκπαιδευτική διαδικασία. Η διδασκαλία της Πληροφορικής δίνει έμφαση στον τομέα της επικοινωνίας. Η χρήση των υπολογιστών αποτελεί καθημερινή δραστηριότητα για ένα μεγάλο αριθμό ατόμων, όχι μόνο στον επαγγελματικό τομέα, αλλά στην προσωπική ενημέρωση και την επικοινωνία. Τα κοινωνικά δίκτυα διευκολύνουν τις εκπαιδευτικές τεχνικές που εφαρμόζονται στην εκπαίδευση. Ο εκπαιδευτής, έχει χρόνο να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις, στις προσδοκίες και στο ρυθμό μάθησης του κάθε εκπαιδευόμενου. Η χρήση των κοινωνικών δικτύων σε εκπαιδευτικό και διδακτικό πλαίσιο μπορεί να θεωρηθεί ως δυνητικά ισχυρή ιδέα μόνο και μόνο επειδή οι μαθητές περνούν πολύ χρόνο σε αυτές τις online δραστηριότητες δικτύωσης. Οι νέοι μαθαίνουν πολύ πιο εύκολα μέσα από δραστηριότητες οι οποίες σχετίζονται με τη διασκέδαση και τη δημιουργική συμμετοχή σε κοινωνικά δίκτυα και αποτελεί ισχυρό κίνητρο ένταξης των κοινωνικών δικτύων στην διαδικασία μάθησης, αλλά και να τα χρησιμοποιήσουν ως ένα ιστοχώρο όπου ενισχύονται και προωθούνται οι σωστοί κανόνες χρήσης του Διαδικτύου. .

Ο σύγχρονος εκπαιδευτικός που εργάζεται στην τριτοβάθ-

μια ή στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, θα χρησιμοποιεί τα κοινωνικά δίκτυα και άλλες υπηρεσίες web 2.0 ως τα βασικά εργαλεία της δουλειάς του. Μέσω αυτών θα επικοινωνεί με τους μαθητές του χωρίς να χρειάζεται να βρίσκεται στον ίδιο χώρο με αυτούς, θα μπορεί να τους αναθέτει επιπλέον εργασίες, θα προγραμματίζει μαθήματα, θα τους ενημερώνει για διαλέξεις, σεμινάρια ή διαγωνισμούς που θα γίνουν και θα ανταλλάσει αρχεία. Στα κοινωνικά δίκτυα επίσης μπορεί να περιέχεται το υλικό που θα χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια των μαθημάτων ή διαλέξεων και το οποίο θα μπορεί να εμπλουτιστεί και από τους μαθητές ή τους φοιτητές όταν χρειάζεται.

Η χρήση των κοινωνικών δικτύων αυξάνει τη συνεργασία μεταξύ των μελών που τα χρησιμοποιούν. Έτσι θα βοηθήσουν τους μαθητές να αναπτύξουν καλύτερη συνεργασία μεταξύ τους, καθώς και οι ίδιοι θα αναπτύξουν καλύτερη συνεργασία με τους μαθητές και με τους συναδέλφους τους βοηθώντας τους να γνωριστούν καλύτερα ο ένας με τον άλλο.

Τα νέα ευρήματα της τεχνολογίας εμφανίζονταν στην σχολική αίθουσα αλλά και στα πανεπιστήμια ως εποπτικά εργαλεία, όπως η εκπαιδευτική τηλεόραση, το εκπαιδευτικό ραδιόφωνο, τα συστήματα τηλεδιάσκεψης, τα πανεπιστημιακά διαλογικά δίκτυα τηλεόρασης και η δορυφορική μετάδοση μαθημάτων. Η εκπαίδευση δεν έμεινε ανεπηρέαστη μιας και η ανάπτυξη του Internet και του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου τα τελευταία δέκα χρόνια ήταν ραγδαία. Ειδικά οι φοιτητές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι οι περισσότεροι αποδέκτες των νέων εξελίξεων από τα μαθητικά τους χρόνια οπότε θα τους είναι πιο εύκολο, αλλά και συγχρόνως ευχάριστο να προσαρμοστούν στο νέο μοντέλο μάθησης με τη χρήση των κοινωνικών δικτύων. [4]

2.2 Δυνατότητες Χρήσης Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης Γενικού Τύπου Στην Εκπαίδευση.

Οι υπηρεσίες που παρέχονται μέσω των υπαρχόντων δημοφιλών κοινωνικών δικτύων και άλλων υπηρεσιών του web 2.0 είναι πολλές, εύκολες και απλές με υπηρεσίες που ξέρουν και χρησιμοποιούν καθημερινά οι περισσότεροι άνθρωποι, χωρίς να χρειάζεται να δημιουργηθεί κάτι νέο ή να γίνει κάποια ειδική εκπαίδευση για την χρήση του. Ένα εκπαιδευτικό μοντέλο που περιλαμβάνει χρήση μέσων κοινωνικής δικτύωσης μπορεί να χρησιμοποιεί εργαλεία τα οποία παρέχονται από αυτά τα μέσα, όπως για παραδειγμά groups, teleconference, online open documents, chat, videos και cloud storage. Παρακάτω θα γίνει πιο αναλυτική περιγραφή των εργαλείων αυτών καθώς και του τρόπου με τον οποίο μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην εκπαίδευση. Ακόμα, θα παρουσιαστούν τα βασικότερα δημοφιλή μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τα οποία βρίσκουν πολλές εφαρμογές στην εκπαιδευτική διαδικασία, όπως το Facebook, το Twitter, το LinkedIn, το YouTube και θα αναφερθούν περιπτώσεις τις οποίες χρησιμοποιήθηκαν έξυπνα και αποτελεσματικά στο χώρο της εκπαίδευσης.

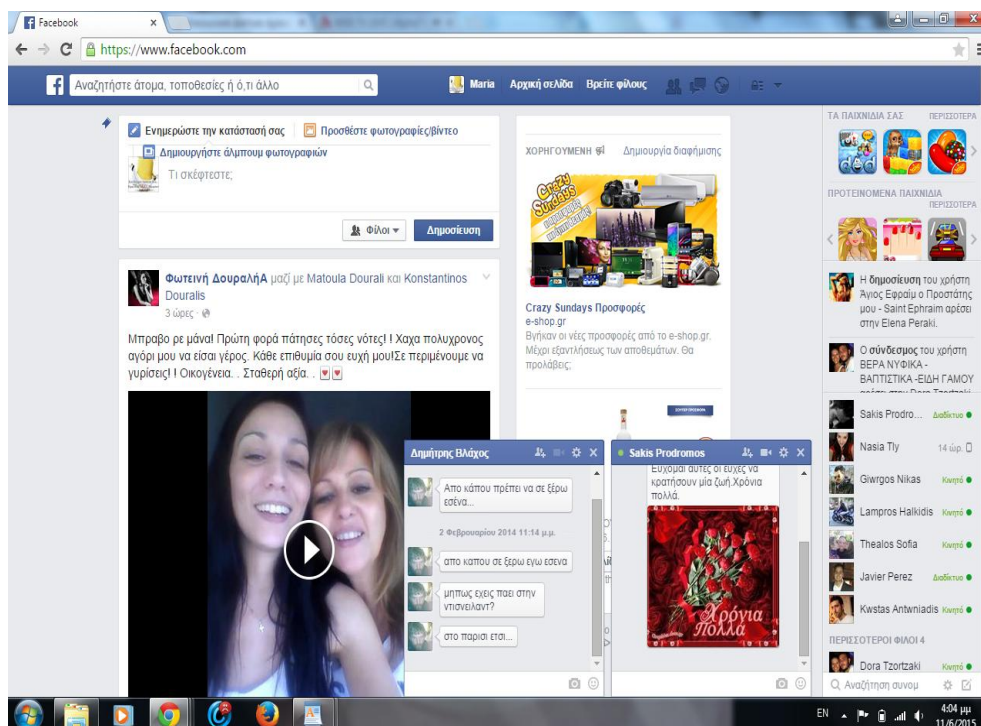
2.2.1 chat

Η συνομιλία ή chat είναι μια λειτουργία πολύ χρήσιμη στην επικοινωνία των μελών μια ομάδας. Για το λόγο αυτό δεν μπορεί να απουσιάζει από το εκπαιδευτικό μοντέλο που θα βασίζεται στη χρήση της ψηφιακής κοινωνικής δικτύωσης.

Παλιά για να συνομιλήσεις ηλεκτρονικά στο διαδικτυο

με κάποιον άλλο άνθρωπο, έπρεπε να κατεβάσεις (download) και να εγκαταστήσεις την αντίστοιχη εφαρμογή, όπως για παράδειγμα MSN Messenger, IRC και πολλές άλλες, ενώ αντίστοιχα την ίδια διαδικασία έπρεπε να κάνουν και όσοι ήθελαν να συνομιλήσουν μαζί σου. Τώρα πλέον το chat έχει ενσωματωθεί γνώριμες πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης όπως Facebook, My Space, Hi-5 και άλλες.

Και η επικοινωνία εκπαιδευτικών και μαθητών-φοιτητών περνάει από τις σχολικές αίθουσες και τους χώρους των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων σε νέα είδη επικοινωνίας και δικτύωσης, όπως κοινωνικά δίκτυα, ηλεκτρονική συνομιλία, διαδικτυακό σχολείο, και άλλα. Μέσω της συνομιλίας με συναδέλφους αλλά και με τους μαθητές τους, οι εκπαιδευτικοί αναζητούν ιδέες και πρακτικές για την εκπαιδευτική διαδικασία.

εικόνα(πηγή: www.facebook.com)

2.2.2. forum

Ένα φόρουμ στο Internet, είναι ένας χώρος online συζητήσεων όπου οι άνθρωποι αναπτύσσουν συζητήσεις με τη μορφή των αποσπασματικών μηνυμάτων. Διαφέρουν από το chat στο ότι τα μηνύματα αρχειοθετούνται. Επίσης, οι χρήστες έχουν κάποιο επίπεδο πρόσβασης (access level) και το μήνυμά τους μπορεί να χρειαστεί έγκριση προκειμένου να δημοσιευτεί από τον διαχειριστή του φόρουμ. Υπάρχουν φόρουμ που σχετίζονται με πολύ ειδικά θέματα, καθώς και φόρουμ τα οποία περιέχουν ποικίλα θέματα συζήτησης και που αυτά με τη σειρά τους χωρίζονται σε υποφόρουμ ανάλογα με το θέμα της συζήτησης. Κάθε νέα συζήτηση που ξεκινά μέσα σε ένα φόρουμ ονομάζεται νήμα (thread), και μπορούν να απαντήσουν όσοι άνθρωποι το επιθυμούν.

Το κάθε φόρουμ έχει τις δικές του ρυθμίσεις, οι χρήστες μπορούν να είναι ανώνυμοι ή πρέπει πρώτα να εγγραφούν στο φόρουμ και στη συνέχεια να συνδεθούν για να αναρτήσουν τα μηνύματά τους και να συμμετέχουν στις συνομιλίες που επιθυμούν. Στα περισσότερα φόρουμ δεν απαιτείται οι χρήστες να συνδεθούν, εάν επιθυμούν να διαβάσουν απλά τα μηνύματα που υπάρχουν.

Ένα φόρουμ ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς, μαθητές αλλά και άλλους ενδιαφερόμενους μπορεί να προσφέρει δυνατές επικοινωνίας και ανάπτυξης συζητήσεων. Αν για παράδειγμα, ένας εκπαιδευτικός δημιουργήσει ένα φόρουμ ή μία νέα συζήτηση σε ένα ήδη υπάρχον φόρουμ σχετικά με το μάθημά του, δίνει την δυνατότητα στους μαθητές αλλά και τους συναδέλφους εκπαιδευτικούς να μπορούν να ενημερωθούν, αλλά και να συμμετέχουν εμπλουτίζοντας τη συζήτηση.

Στην Ελλάδα παράδειγμα αποτελεί το φόρουμ PDE. Πρόκειται για μία online εκπαιδευτική κοινότητα, όπου οι συμμετέχοντες ενημερώνονται για όλα τα εκπαιδευτικά νέα, καθώς και αναπτύσσουν συζητήσεις και ανταλλάσσουν απόψεις και ιδέες γύρω από τα διδακτικά τους αντικείμενα

Ανακοινώσεις και θέματα σχετικά με το PDE		
Ανακοινώσεις	200 μηνύματα 27 θέματα	Τελευταίο μήνυμα από Dr_Michael σε Δας Διαγωνισμός pde.gr στις Οκτώβριος 12, 2013, 05:57:53 μμ
Η Κοινότητα του PDE Συντονιστές: Χριστίνα, happiness, MARKOS, constans, Lucinda, alexel, Stellos	50700 μηνύματα 252 θέματα	Τελευταίο μήνυμα από Kokoschka σε Απ: Μουσική (2015) στις Σήμερα στις 02:02:54 μμ
Αδιόριστοι Εκπαιδευτικοί		
Πίνακες αναληρωτών - Εξετάσεις ΑΣΕΠ Συντονιστές: MARKOS, Stellos	90883 μηνύματα 1086 θέματα	Τελευταίο μήνυμα από sissi σε Απ: Νέος τρόπος διορισμού... στις Σήμερα στις 02:38:51 μμ
Θεματικοί πίνακες: Κλάδος ΠΕ01 Θεολόγων, Κλάδος ΠΕ02 Φιλολόγων, Κλάδος ΠΕ03 Μαθηματικών, Κλάδος ΠΕ04 Φυσικών, Χημικών, Βιολόγων, Γεωλόγων, Κλάδος ΠΕ05 Γαλλικής γλώσσας, Κλάδος ΠΕ06 Αγγλικής γλώσσας, Κλάδος ΠΕ07 Γερμανικής γλώσσας, Κλάδος ΠΕ08 Εικαστικής αγωγής, Κλάδος ΠΕ09 Οικονομολόγων, Κλάδος ΠΕ10 Κοινωνιολόγων, Κλάδος ΠΕ11 Φυσικής Αγωγής, Κλάδος ΠΕ13 Πολιτικών και Νομικών Επιστημών, Κλάδος ΠΕ14 Ιστορικής - Οδοντιατρικής - Φαρμακευτικής, Κλάδος ΠΕ15 Οικιακής Οικονομίας και Οικολογίας, Κλάδος ΠΕ16 Μουσικών, Κλάδος ΠΕ19-ΠΕ20 Πληροφορικής, Κλάδος ΠΕ32 Θεατρολόγων, Κλάδος ΠΕ34 Ιταλικής φιλολογίας, Κλάδος ΠΕ60 Ήρωιστών, Κλάδος ΠΕ70 Δασκάλων, Κλάδος Τεχνικών Ειδικότητας		
Διάφορα θέματα αδιόριστων Συντονιστές: Χριστίνα, nikolaol, Stellos	20621 μηνύματα 467 θέματα	Τελευταίο μήνυμα από εκεκραιδευτικος σε Απ: Πως παρέρχονται οι ... στις Σήμερα στις 04:27:21 μμ
Θεματικοί πίνακες: Συνδικαλιστικά θέματα αδιόριστων		
ΑΣΠΑΙΤΕ Συντονιστές: porcupinetree, Lasid	7143 μηνύματα 76 θέματα	Τελευταίο μήνυμα από mentoras σε Απ: ΑΣΠΑΙΤΕ - Διαδικασία... στις Ιούνιος 05, 2015, 08:49:20 μμ
Επιδόματα ΟΑΕΔ Συντονιστής: Lasid	6144 μηνύματα 48 θέματα	Τελευταίο μήνυμα από jak_13 σε Απ: Αρχει στον ΟΑΕΔ μόνο... στις Ιούνιος 05, 2015, 06:48:36 μμ
Μετά τον διορισμό / την πρόσληψη		
Εργασιακά Συντονιστές: happiness, MARKOS, nikolaol	19458 μηνύματα 332 θέματα	Τελευταίο μήνυμα από εκεκραιδευτικος σε Απ: Μεθοδολογία αναληρωτών... στις Σήμερα στις 03:18:19 μμ

εικόνα (πηγή: <http://www.pde.gr/index.php?action=forum>)

2.2.3 Facebook

Το Facebook είναι ένα online κοινωνικό δίκτυο που ξεκίνησε τη λειτουργία τον Φεβρουαρίο του 2004 απο τον Μαρκ Ζουκερμπεγκ και τρεις συγκατοίκους του στο κολέγιο. Αρχικά προοριζόταν για τους φοιτητές του Χάρβαρντ αλλά σταδιακά επεκτάθηκε και σε άλλα κολέγια στις Ηνωμένες Πολιτείες. Το 2005 επεκτάθηκε το δικαίωμα πρόσβασης σε μαθητές συγκεκριμένων λυκείων και σε κάποια μέλη ορισμένων μαθητιών κοινοτήτων. Ενώ το 2006 η δυνατότητα πρόσβασης έγινε για κάθε άνθρωπο του πλανήτη με ηλικία απο 13 και άνω.

Το Facebook είναι ένας καλός τρόπος ώστε να συναντήσετε ανθρώπους σαν εσάς, με κοινά ενδιαφέροντα ή να περιηγηθείτε σε διάφορα προφίλ για να βρείτε συμμαθητές, παλιούς ή νέους συναδέλφους και φίλους. Αφού προστεθεί ένας φίλος στη λίστα επαφών σας θα ξέρετε πότε προσθέτει κάτι στο λογαριασμό του ή θα ενημερώνει το προφίλ του, καθώς και να επικοινωνούν μέσω μηνυμάτων. Εκτός από φίλοι με άτομα, μπορείτε να γίνετε μέλος σε κάποια ομάδα του Facebook. Όμως ενενέχει και κινδύνους κυρίως για παραβίαση προσωπικών δεδομένων, γι' αυτό και ο κάθε χρήστης του θα πρέπει να είναι προσεκτικός.

εικόνα (πηγή: www.facebook.com)

Το Facebook σήμερα είναι το δημοφιλέστερο web site του πλανήτη και το δημοφιλέστερο κοινωνικό δίκτυο. Τα μέλη του έχουν την δυνατότητα να ανεβάσουν φωτογραφίες και βίντεο, παρέχει παιχνίδια και άλλα εργαλεία που βελτιώνονται συνεχώς. Επειδή μεγάλο σύνολο μαθητών χρησιμοποιεί το facebook στην καθημερινότητα του οι εκπαιδευτικοί έχουν

αρχίσει να εξετάζουν το ενδεχόμενο ενσωμάτωσης του στο πρόγραμμα σπουδών τους.

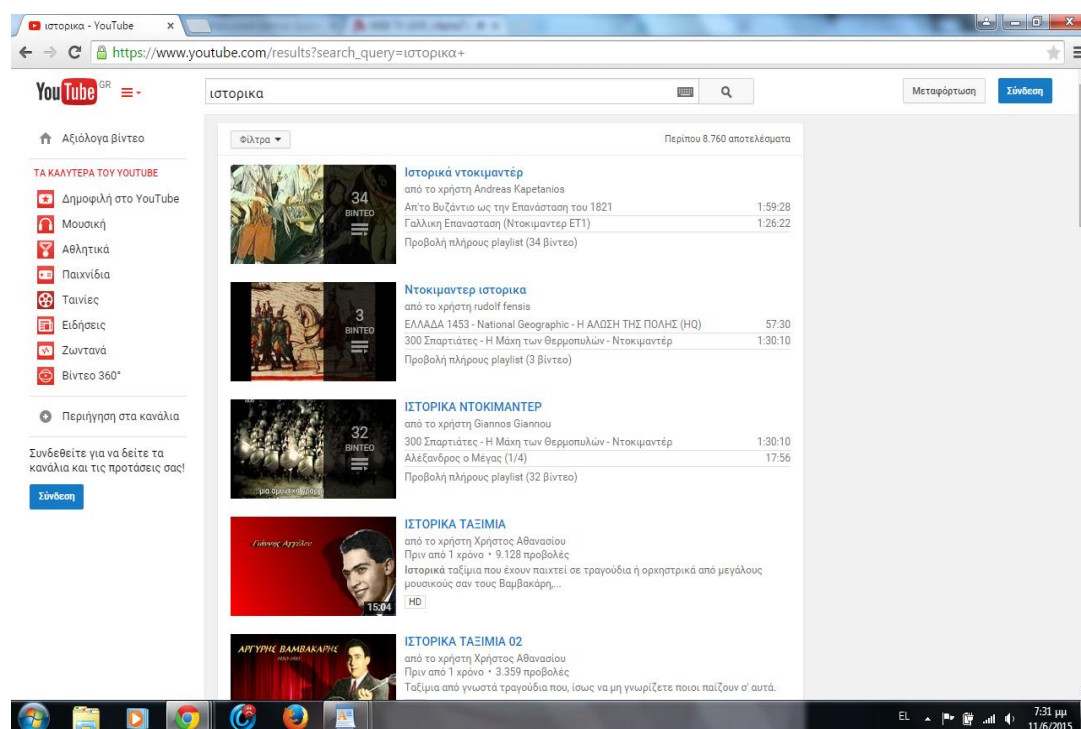
Πολλοί εκπαιδευτικοί έχουν αρχίσει ήδη να δημιουργούν λογαριασμούς στο Facebook, ώστε να μπορούν να επικοινωνούν με τους μαθητές, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου Facebook, chat ή με διάφορες ανακοινώσεις, για θέματα που αφορούν το μάθημα, ανάθεση εργασιών, ανακοινώσεις, χρήσιμα links, διάφορες εκδηλώσεις και άλλα. Καθώς μπορεί να δημιουργήσει σελίδα για μια συγκεκριμένη κατηγορία σχετική με κάποιο μάθημα, έτσι οι μαθητές να συμμετέχουν ενεργά να επικοινωνήσουν με άλλους συμμαθητές και καθηγητές τους, για να ρωτήσουν σχετικά με το μάθημα, να ανταλλάσσουν απόψεις ή να συνεργαστούν για μια εργασία.

Το Facebook θα μπορούσε να αποτελεί ένα αποτελεσματικό περιβάλλον μάθησης, ως μια εναλλακτική λύση, η οποία μπορεί να αυξήσει την αλληλεπίδραση μαθητή με καθηγητή χωρίς να ξεπερνά τα φυσιολογικά όρια. [14]

2.2.4 **video/youTube**

Το YouTube είναι ένα δημοφιλές κοινωνικό μέσο που επιτρέπει σε έναν άνθρωπο την αναζήτηση, την παρακολούθηση και την αναπαραγωγή ψηφιακών video, καθώς επίσης είναι ένα μέσο που μπορεί κάποιος να ανεβάσει και να μοιραστεί ένα Video. Δημιουργήθηκε το Φεβρουάριο του 2005 και το Νοέμβριο του 2006 ονομάστηκε από το περιοδικό Time «Invention of the Year 2006» (Η Εφεύρεση του 2006). Χρησιμοποιεί την τεχνολογία Adobe Flash Video για να μπορέσει να εμφανίσει το τεράστιο υλικό που έχει φορτωθεί από τους χρήστες του (όπως βίντεο κλιπ, κλιπ ταινιών), ενώ υπάρχουν μέσα μαζικής ενημέρωσης και επιχειρήσεις που παρέχουν επιλεκτικά από το υλικό τους μέσω του site. Περιλαμβάνει forum και εξατομικευμένες συστάσεις.

Τα αποθηκευμένα βίντεο έχουν την δυνατότητα να τα παρακολουθήσουν και μη εγγεγραμμένοι χρήστες, ενώ τα εγγεγραμμένα μέλη μπορούν να αποθηκεύουν απεριόριστο αριθμό βίντεο. Μαζί με τα βίντεο φαίνεται και πόσοι τα έχουν επισκεφτεί. Επίσης ένας χρήστης μπορεί να πει αν του αρέσει ένα βίντεο ή όχι. Τα εγγεγραμμένα μέλη μπορούν να αφήσουν σχόλια στο κάθε βίντεο και να πατήσουν το κουμπί «Μου αρέσει» καθώς επίσης και να βαθμολογήσουν τα σχόλια άλλων χρηστών.

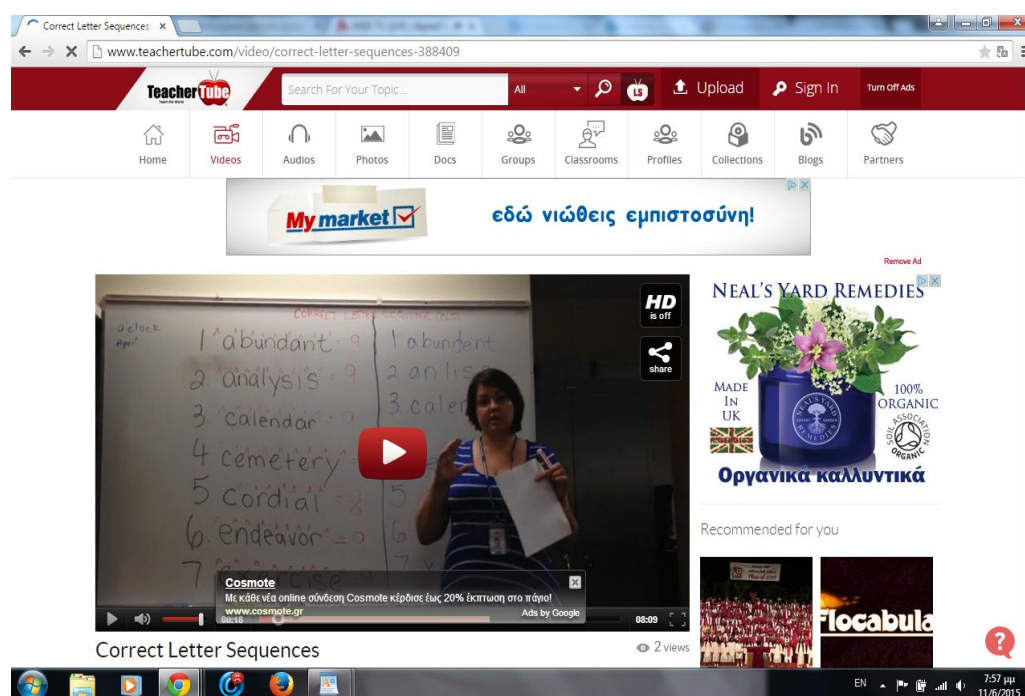

εικόνα (πηγή: www.youtube.com)

Πολλοί εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν το YouTube σε μια εκπαιδευτική διαδικασία μίας διάλεξης ή ενός μαθήματος, μπορεί να θέλει να συνάψει ένα σχετικό video το οποίο τους επιτρέπει να δείξουν στην τάξη ή να δουν οι μαθητές βίντεο στα πλαίσια των σχολικών εργασιών που πραγματοποιούν στο σπίτι. Μπορεί να αναζητήσει και να βρεί σε ελάχιστο χρόνο ότι βίντεο επιθυμεί να δει. Τα βίντεο αυτά μπορεί να αφορούν ιστορικά γεγονότα, ή επιδείξεις πειραμάτων, που αφορούν μαθήματα των θετικών επιστημών, μετατρέποντας τα μέσα σε πολύ σημαντικά εργαλεία για την εκπαίδευση. Επιλέγουν τα βίντεο

με οποιοδήποτε θέμα θέλουν να διδάξουν και το προβάλλουν στην τάξη. Και επειδή οι μαθητές κάποια στιγμή μπορεί να βαρεθούν ή να κουράζονται και να αποσυντονίζονται βλέποντας το ίδιο πρόσωπο συνέχεια, είναι καλό οι εκπαιδευτικοί να κάνουν ένα διάλειμμα από τη διδασκαλία και να προβάλουν θέματα με βίντεο που περιέχουν αστεία και ψυχαγωγία.

Έχει αρχίσει ήδη η δημιουργία κοινοτήτων video-sharing που θα λειτουργούν για την εκπαίδευση, για παραδειγμα η Teachtube η οποία αποτελεί μεγάλη πηγή για τα εκπαιδευτικά βίντεο.

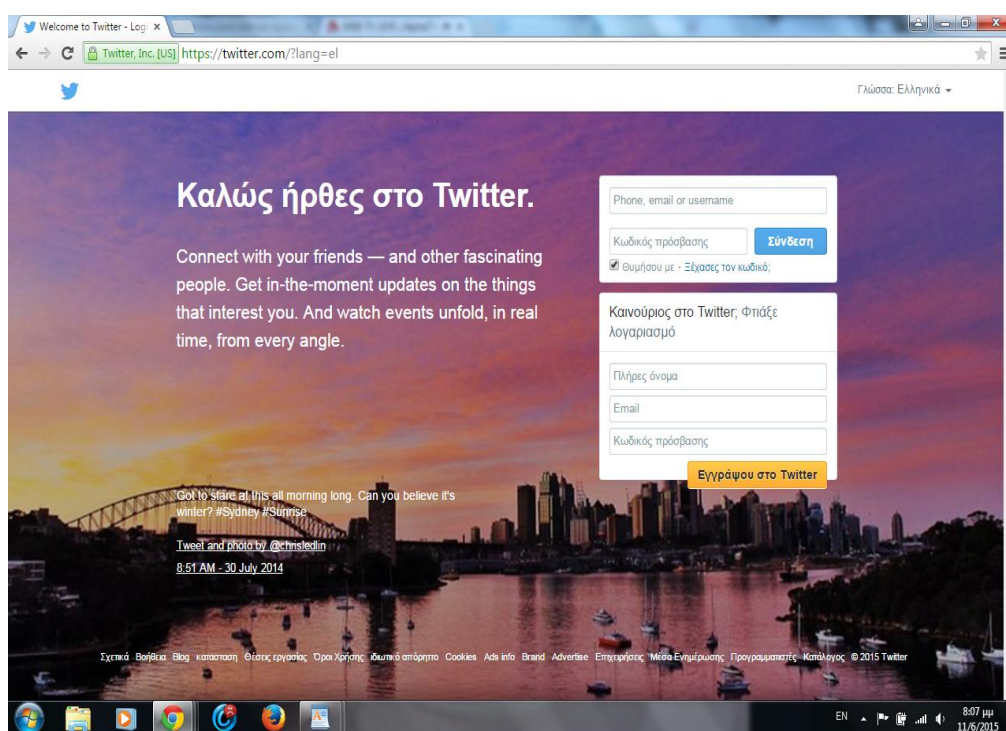

εικόνα (πηγή: <http://www.teachertube.com/video/correct-letter-sequences-388409>)

Με αφορμή ότι κάποια πανεπιστήμια άνοιξαν το δρόμο για την χρησιμοποίηση του Youtube στην εκπαίδευση δημιουργήθηκε το Youtube EDU, το οποίο συγκεντρώνει χιλιάδες δωρεάν διαλέξεις από πανεπιστήμια. Το Youtube EDU περιλαμβάνει διαλέξεις σχετικά με ανθρωπιστικές επιστήμες, δημοσιογραφία και ΜΜΕ, επιστήμη, ιατρική, ιστορία, μαθηματικά, κοινωνικές επιστήμες κ.α. Τα βίντεο αυτά προσφέρουν εμπειρία, αυτονομη μάθηση, ενίσχυση προφορικού και γραπτού λόγου.

2.2.5. Twitter

Το Twitter είναι ένας δικτυακός τόπος, που ανήκει και λειτουργεί από την Twitter Inc, η οποία προσφέρει κοινωνική δικτύωση και υπηρεσίες microblogging. Το Twitter επιτρέπει στους χρήστες του να στέλνουν και να διαβάσουν μηνύματα που ονομάζονται tweets. Τα tweets είναι μηνύματα κειμένου μέχρι 140 χαρακτήρες που εμφανίζονται στη σελίδα προφίλ του χρήστη. Το Twitter έχει γίνει αρκετά δημοφιλές σε όλο τον κόσμο και εκτιμάται ότι έχει περίπου 200 εκατομμύρια χρήστες.

εικόνα (πηγή: <https://twitter.com/?lang=el>)

Μελλοντικά το Twitter μπορεί να αποτελέσει τη βασική πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Είναι μια πιθανή εναλλακτική λύση στα e-mail, τα άμεσα μηνύματα και τα φόρουμ συζητήσεων, ως τρόπος επικοινωνίας με τους μαθητές. Ο λογαριασμός στο Twitter μπορεί να είναι ιδιωτικός ή δημόσιος. Με έναν ιδιωτικό λογαριασμό, οι θέσεις σας είναι διαθέσιμες μόνο σε twitterers που εσείς έχετε επιλέξει

να σας ακολουθήσουν. Αυτή είναι ίσως η καλύτερη επιλογή για τη χρήση στην τάξη. Καθηγητές, μαθητές, φοιτητές και άλλοι τρίτοι ενδιαφερόμενοι σχετικά με μαθήματα, έρευνες, σεμινάρια, μερίδες, κοινωνικές επιστήμες, ιστορία και άλλες δραστηριότητες που γίνονται στην δευτεροβάθμια αλλά και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, μπορούν να εγγραφούν ως μέλη του Twitter και να ακολουθεί (follow) ο ένας τον άλλον ανάλογα με τα ενδιαφέροντα που έχει. Στην ουσία είναι κάτι σαν να στέλνεις μικρά μηνύματα σε φίλους και γνωστούς, σε ομάδες «οπαδών» σου (followers).

Μέσω του Twitter μπορεί ένας εκπαιδευτικός να κάνει ανακοινώσεις στους μαθητές του από το μέρος που βρίσκεται στέλνοντας απλά ένα sms στο Twitter account του, όπου θα τους ενημερώνει για παράδειγμα για την αναβολή του μαθήματος. Το Twitter χρησιμοποιείται και ένας χώρος που οι χρήστες γράφουν σκέψεις τους ή πράγματα που θεωρούν ενδιαφέροντα και θέλουν να τα μοιραστούν με όσους έχουν επιλέξει να τους ακολουθούν

Έτσι οι φοιτητές μπορούν να ακολουθήσουν (follow) τους καθηγητές τους, ή καθηγητές από εξωτερικά πανεπιστήμια, οργανισμούς, ερευνητικά κέντρα, βιβλιοθήκες, συγγραφείς και 'αλλα και να παρακολουθούν τις ενημερώσεις τους. [21]

2.2.6. - **Groups**

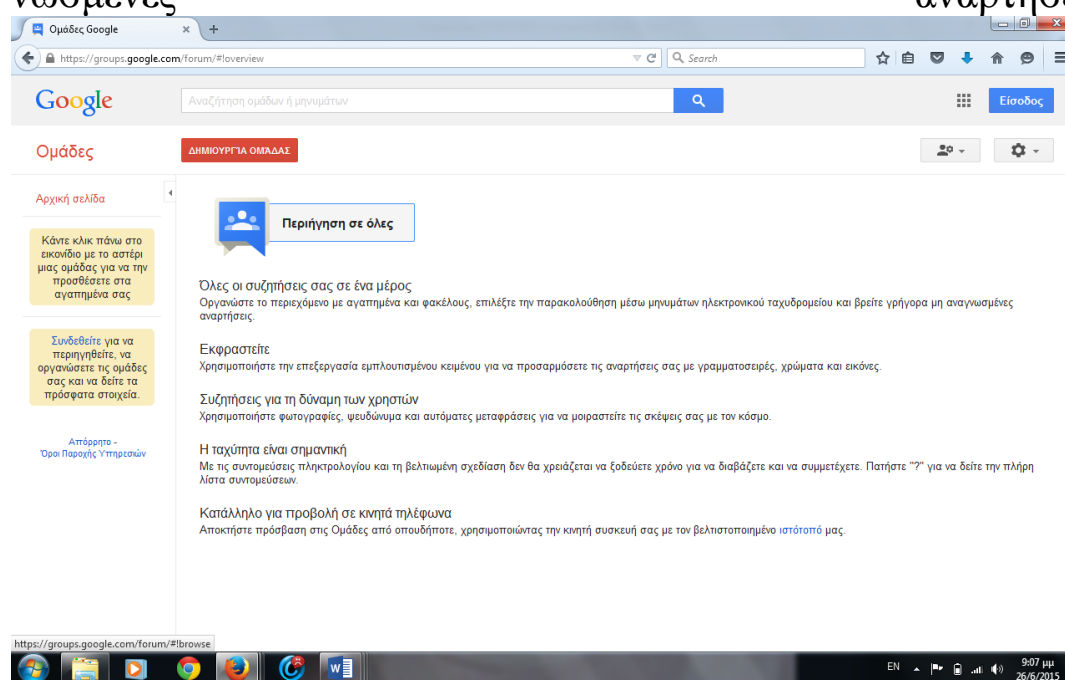
Εικόνα

(πηγή: <http://www.ilsa.org/ResearchFoundation/RSIA/PublishingImages/NRFA%20Task%20Group%20Main.jpg>)

Τα groups είναι ομάδες εργασίας , δημιουργούνται από ανθρώπους που έχουν σκοπό να επικοινωνούν μεταξύ τους τακτικά. Είναι το κέντρο ενός εκπαιδευτικού μοντέλου που βασίζεται στην κοινωνική δικτύωση. Μέσω αυτών των ομάδων θα εγγράφονται οι συμμετέχοντες, δηλαδή εκπαιδευτικοί, μαθητές, φοιτητές κλπ. και από εκεί θα ξεκινάει και όλη η υπόλοιπη δραστηριότητά τους.

Ηδη αρκετοί δημοφιλείς πάροχοι προσφέρουν τη δυνατότητα της δημιουργία μιας τέτοιας ομάδας εργασίας και η δημιουργία του group γίνεται πολύ εύκολα και μέσα σε λίγο χρόνο. Τέτοιες ομάδες εργασίας μπορούμε να δημιουργήσουμε με τα Google Groups, με τα Yahoo Groups, με τα groups στο Facebook, στο LinkedIn και αλλού.

Σε ένα group όπως της Google μπορεί κάποιος να χρησιμοποιήσει την επεξεργασία εμπλουτισμένου κειμένου για να προσαρμόσει τις αναρτήσεις του, με γραμματοσειρές, χρώματα και εικόνες με τρόπο εύκολο, ευχάριστο και κυρίως γρήγορα. Επίσης, να οργανώσει το περιεχόμενό του με αγαπημένα και φακέλους, να επιλέξει την παρακολούθησή του μέσω μηνυμάτων ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, και να βρει γρήγορα μη αναγνωσμένες αναρτήσεις.

Εικόνα (πηγή: <https://groups.google.com/forum#!overview>)

2.3) Συνοπτική επισκόπηση αξιοποίησης των δημοφιλέστερων κοινωνικών μέσων δικτύωσης στην εκπαίδευση.

Η συνεχής πρόοδος των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και των Επικοινωνιών (ΤΠΕ), προσφέρει νέα εργαλεία και δυνατότητες στην υπηρεσία της εκπαίδευσης. Η δημιουργία των κοινωνικών δικτύων αποτελεί μία από αυτές τις νέες δυνατότητες. Η χρήση τους από εκατομμύρια χρήστες όλων των ηλικιών μπορεί να αξιοποιηθεί και για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Ένα κοινωνικό δίκτυο μπορεί να αξιοποιηθεί στην εκπαίδευση για:

- α) κοινοποίηση εκπαιδευτικών ιστοσελίδων
- β) κοινοποίηση άρθρων
- γ) συμβουλευτική υποστήριξη
- δ) συμμετοχή σε συζητήσεις
- ε) δημοσίευση υλικού (εικόνων, video, παρουσιάσεων κλπ)
- στ) αναγγελία – συμμετοχή σε εκπαιδευτικές δραστηριότητες, σεμινάρια, εργαστήρια, συνέδρια κ.λπ.
- ζ) ενημέρωση αναρτήσεων σε ιστολόγια ή άλλες ιστοσελίδες και τέλος
- η) κοινοποίηση μηνυμάτων.

Η αξιοποίηση νέων τεχνολογικών μέσων και η ανάπτυξη των κοινωνικών δικτύων, οδηγούν σε νέα επίπεδα εκσυγχρονισμού της ζωής των ατόμων. Τα κοινωνικά δίκτυα, περιέχουν αρκετές δυνατότητες και εφαρμογές, ώστε να μπορούν να συμ-

βάλλουν στον τομέα της εκπαίδευσης. Παράλληλα, η χρήση των κοινωνικών δικτύων στη διδασκαλία της πληροφορικής προσφέρει ένα σημαντικό πλεονέκτημα, ενισχύοντας τις σχέσεις και την αλληλεπίδραση μεταξύ των μελών των εκπαιδευτικών ομάδων.

Έγινε επιλογή ορισμένων κοινωνικών δικτύων, ως εκείνα των οποίων οι χρήσεις στην εκπαίδευση εμφανίζονται με μεγαλύτερη συχνότητα σε σχέση με άλλα. Αξίζει, να σημειώσουμε ότι υπάρχουν μέσα κοινωνικής δικτύωσης, όπως το LinkedIn και τα Wikis, τα οποία φαίνεται να υστερούν σε ποικιλία δυνατοτήτων και εφαρμογών σε σχέση με τα υπόλοιπα, ωστόσο η φύση τους είναι τέτοια, ώστε η δυνατότητες που εκείνα προσφέρουν είναι δυσεύρετες ή και ανύπαρκτες σε άλλα κοινωνικά δίκτυα.

Παρατηρώντας τον παρακάτω συγκεντρωτικό πίνακα, μπορεί κανείς να καταλάβει τα πολλαπλά οφέλη από τη χρήση αυτών των τεχνολογιών. όσον αφορά τους μαθητές/φοιτητές και τους εκπαιδευτικούς, θα αναφερθούν σε επόμενο κεφάλαιο.

Είδος χρήσης \ Κ.Δ.	Youtube	Facebook	Twitter	Linkedin
Αντληση εκπαιδευτικών πληροφοριών	✓	✓	✓	
Εμπλουτισμός μαθήματος με πολυμεσικό υλικό	✓			

Ανάκτηση παραδόσεων / σημειώσεων		✓	✓	
Online Ασκήσεις / Εργασίες		✓	✓	
Επικοινωνία		✓	✓	✓
Λειτουργία βιβλιοθηκών		✓		
Ενημέρωση γονέων / μαθητών κ.λπ. για διοικητικά και λειτουργικά θέματα		✓		
Παρακολούθηση εξελίξεων			✓	
Επαγγελματικός προσανατολισμός				✓
Εύρεση εργασίας				✓
Προσλήψεις προσωπικού		✓	✓	✓
Διαφήμιση	✓	✓	✓	✓
Δημοσκοπήσεις		✓	✓	
Αξιολόγηση μαθήματος		✓	✓	

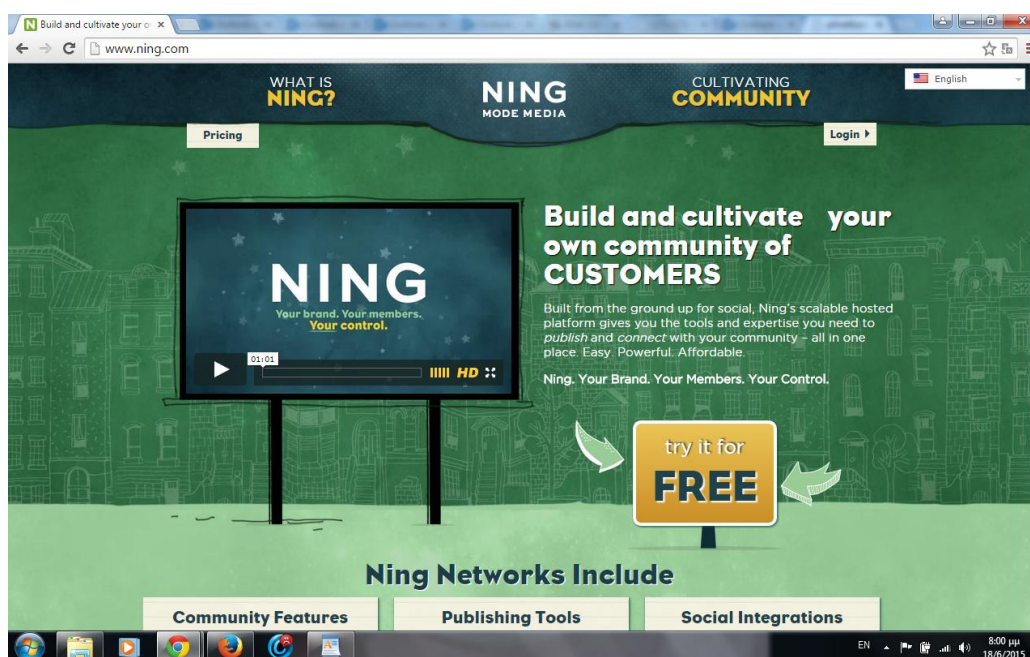
Πίνακας: χρήσεις κοινωνικών δικτύων στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση

2.4) Εκπαιδευτικά Κοινωνικά Δίκτυα

2.4.1) Γενικά

Οι δημοφιλείς διαδικτυακοί τόποι κοινωνικής δικτύωσης, όπως το Facebook, το Twitter και άλλα, έχουν γίνει αποδέκτες έντονων αντιδράσεων από τα σχολεία. Φοβούνται για την ασφάλεια των μαθητών διότι υπάρχει η ανησυχία ότι θα αποσπάται η προσοχή τους ακόμα και κατά τις διδακτικές ώρες. Αποτέλεσμα αυτών των ζητημάτων είναι η δημιουργία εναλλακτικών τοποθεσιών. Αυτές παρέχουν στους εκπαιδευτικούς πλατφόρμες περισσότερο κατάλληλες για την online φιλοξενία εκπαιδευτικών κοινοτήτων, που ταιριάζουν καλύτερα στις ανάγκες και τις απαιτήσεις μίας σχολικής τάξης. Παρακάτω αναφέρονται οι τέσσερις πιο δημοφιλείς.

2.4.2) NING

εικόνα (πηγή: <http://www.ning.com/>)

Με μία απλή εγγραφή στο Ning, ο χρήστης καθορίζει το προσωπικό του nickname, αποκτώντας τη δυνατότητα όχι μόνο να συμμετάσχει στα ήδη υπάρχοντα κοινωνικά δίκτυα, αλλά και να δημιουργήσει το δικό του δωρεάν. Το Ning παρέχει σε κάθε νέο χρήστη αποθηκευτικό χώρο 5 Gbyte στους servers του, αρκετό για να φιλοξενήσει στο κοινωνικό του δίκτυο 5.000 φωτογραφίες και 500 βίντεο. Με μία απλή αναζήτηση για «δίκτυα ning», εμφανίζονται δίκτυα social networking αφιερωμένα στην εκπαίδευση των ενηλίκων, σε νέους καλλιτέχνες, στις αεροφωτογραφίες ή στη μουσειολογία.

Η δυναμικότερη παρουσία στο νεοεμφανιζόμενο «δικτυακό κίνημα» είναι αυτή των εκπαιδευτικών: ιστοσελίδες από καθηγητές που απευθύνονται στους συναδέλφους τους με

στόχο την ανταλλαγή απόψεων, αλλά και σημειώσεων ή ασκήσεων, ακόμη και «ηλεκτρονικά φροντιστήρια». Αν και δεν δημιουργήθηκε ειδικά για χρήση στην τάξη οι δυνατότητες εξατομίκευσης της πλατφόρμας Ning και οι ειδικές ρυθμίσεις απορρήτου και ασφαλείας που τη χαρακτηρίζουν, έχουν καταστήσει την τεχνολογία αυτή ως πολύ επιτυχημένη για την εκπαίδευση. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να δημιουργήσουν το δικό τους ιδιωτικό κοινωνικό δίκτυο, το οποίο θα «στεγάζεται» μέσα στην περιοχή της Ning. Με τον τρόπο αυτό, ο δάσκαλος μπορεί να ορίσει ποιος είναι και ποιος δεν είναι σε θέση να συμμετέχει στο κοινωνικό αυτό δίκτυο. Ως διαχειριστής, ο καθηγητής μπορεί να δώσει επίσης τη δυνατότητα να απενεργοποιηθούν συγκεκριμένες παράμετροι όπως, για παράδειγμα, chat και αποστολές μηνυμάτων εφόσον το επιθυμούν. Υπάρχουν αρκετές περιπτώσεις σχολείων και τάξεων που ήδη εφαρμόζουν με επιτυχία αυτές τις διδακτικές μεθόδους μέσω της Ning μέσα στην τάξη, καθώς αυτό το είδος κοινωνικού δικτύου

έχει αποδειχθεί ότι είναι εξαιρετικό για την υλοποίηση διαφόρων εκπαιδευτικών έργων εύκολα και με ασφάλεια. Η πλατφόρμα Ning χρησιμοποιείται ευρέως για τη δημιουργία διαδικτυακών εκπαιδευτικών κοινωνικών δικτύων και έχει κερδίσει την εμπιστοσύνη της εκπαιδευτικής κοινότητας διεθνώς.

Οι δυνατότητες που δίνει το Ning σε κάθε επίδοξο διαχειριστή ενός νέου δικτύου είναι να δημιουργήσει ένα site social networking όπου τα μέλη του θα μπορούν να φτιάχνουν groups, να ανταλλάσσουν μηνύματα, να δημιουργούν ιστολόγια ή να χρησιμοποιούν υπηρεσίες chat. Επιτρέπει στους χρήστες να ανεβάζουν δικά τους αρχεία, όπως παρουσιάσεις, μουσική, φωτογραφίες και βίντεο. Επίσης, το δίκτυο προσαρμόζεται απόλυτα στη φιλοσοφία των διαχειριστών του, αφού μπορεί να είναι δημόσιο ή ιδιωτικό, δηλαδή να συμμετέχει κάποιος σε αυτό μόνο κατόπιν πρόσκλησης και όλα αυτά μέσα σε ελάχιστο χρόνο και τεχνικές γνώσεις.

Για τη διατήρηση του λογαριασμού ο εκπαιδευτικός πρέπει να διαθέσει ένα μικρό χρηματικό ποσό το μήνα, ενώ παράλληλα προσφέρεται δωρεάν δοκιμαστική περίοδος χρήσης 30 ημερών, προκειμένου ο χρήστης να γνωρίσει το περιβάλλον της πλατφόρμας και τα εργαλεία ανάρτησης φωτογραφιών και βίντεο.

Μερικά δίκτυα, τα οποία αξιοποιούν την τεχνολογία Ning, είναι τα εξής :

- Classroom 2.0

Απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς που ενδιαφέρονται για την αξιοποίηση του Web 2.0, των κοινωνικών δικτύων και των συμμε-

τοχικών τεχνολογιών κατά την εκπαιδευτική διαδικασία

<http://www.classroom20.com/> - (82.273 μέλη)

- The Educator's PLN

Έχει στόχο τη δημιουργία μίας κοινότητας μάθησης μεταξύ εκπαιδευτικών

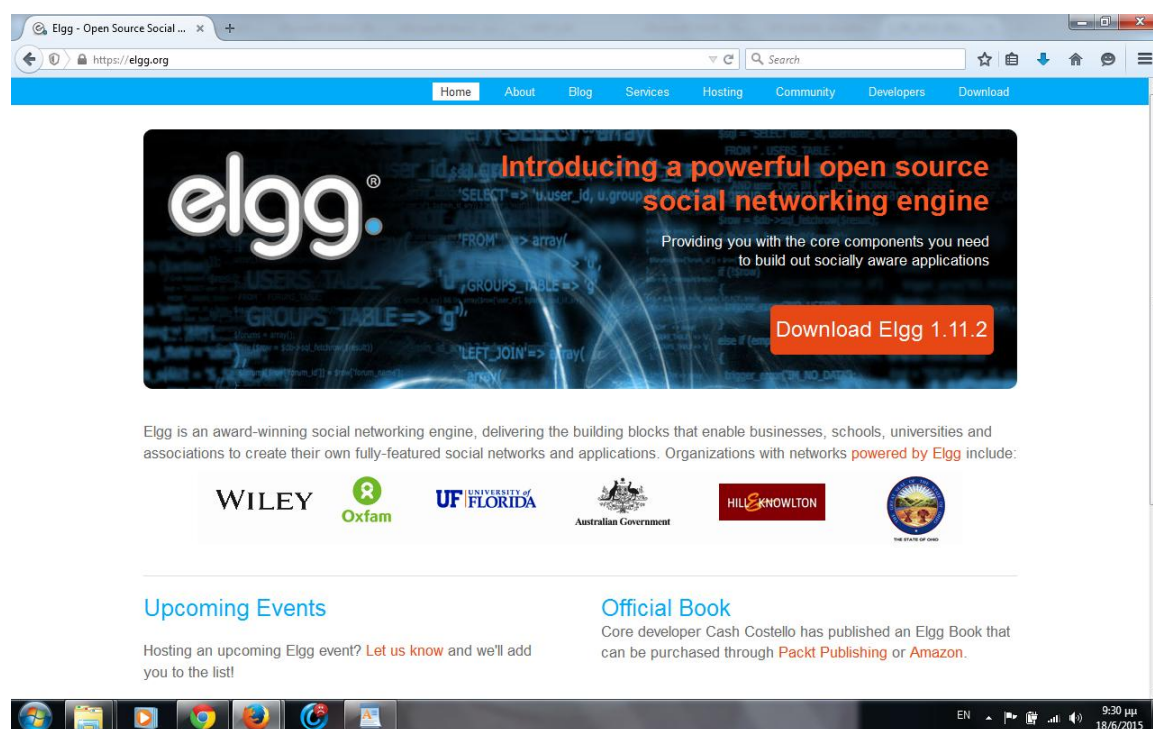
<http://edupln.ning.com/> - (17.646 μέλη)

- eLatin eGreek eLearn

Αποτελεί μία κοινωνική πλατφόρμα για εκπαιδευτικούς και μαθητές εμπλεκόμενους στην ψηφιακή εκπαίδευση (e-learning).

<http://eclassics.ning.com/> - (2.345 μέλη) [9]

2.4.3) Elgg

εικόνα (πηγή: <https://elgg.org/>)

Αποτελεί μια πλατφόρμα κοινωνικής δικτύωσης ανοιχτού κώδικα, που παρέχει στα άτομα και τους οργανισμούς με τα στοιχεία που απαιτούνται, να δημιουργήσουν ένα online κοινωνικό περιβάλλον. Δημιουργήθηκε το 2004 από τον Ben Werdmuller και τον Dave Tosh, οι οποίοι το χαρακτηρίζουν ως ένα «τοπίο μάθησης». Είναι μία δωρεάν και ανοιχτή σε όλους πλατφόρμα και συνδιάζει τα χαρακτηριστικά των διαδικτυακών εκπαιδευτικών κοινωνικών δικτύων με υπηρεσίες και χαρακτηριστικά εφαρμογών κοινωνικής δικτύωσης. Έτσι, παρέχει τα απαραίτητα εργαλεία ώστε να δημιουργηθεί ένα διαδικτυακό περιβάλλον κοινωνικής δικτύωσης με σαφή εκπαιδευτικό προσανατολισμό.

Μέσω του Elgg μπορείς να δημιουργήσεις ομάδες και σελί-

δες, να σχολιάσεις καθώς και να κοινοποιήσεις αρχεία , να συνομιλήσεις και να επισυνάψεις φίλους.

Μερικά δίκτυα, τα οποία αξιοποιούν την τεχνολογία Elgg είναι τα εξής:

- Primary School Teaching

Έχει ως σκοπό την παροχή υψηλής ποιότητας υποστήριξης στη διδασκαλία των Δημοτικών σχολείων της Βρετανίας. Συμβάλει στη διαμόρφωση ενός μη κερδοσκοπικού εκπαιδευτικού συστήματος.

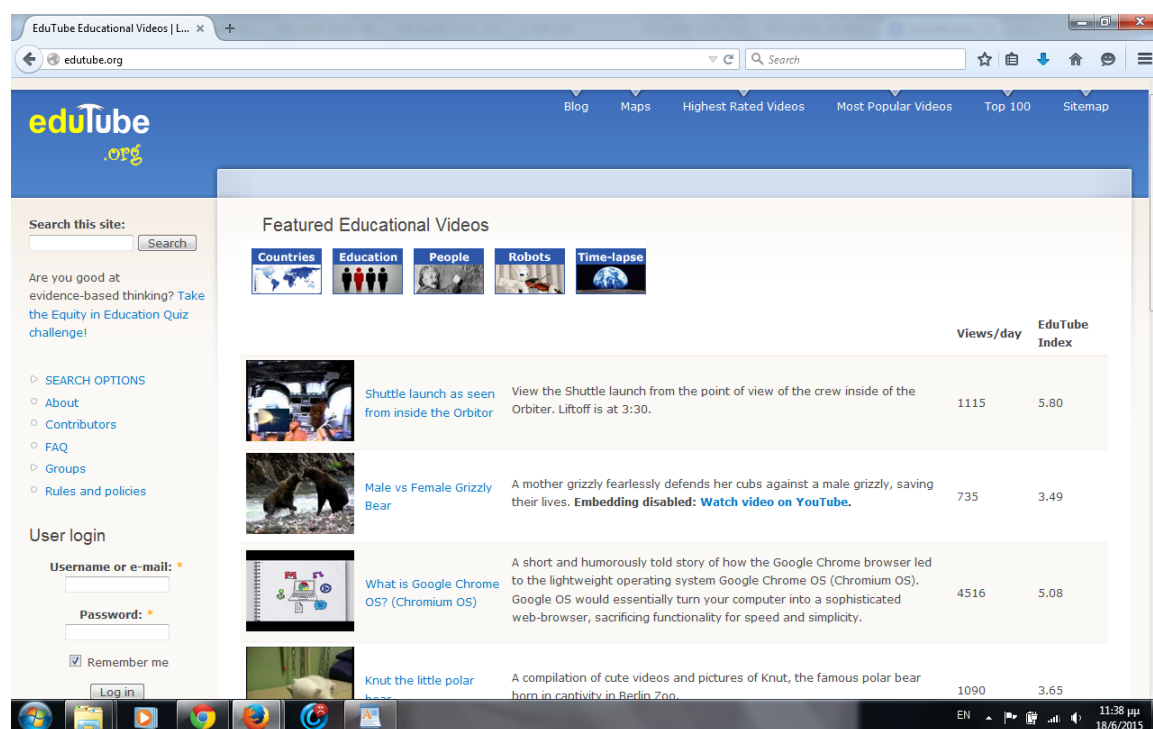
<http://www.primaryresources.co.uk/>

- Carnets2

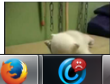
Είναι το κοινωνικό σύστημα δικτύωσης του πανεπιστημίου Descartes του Παρισιού, απευθυνόμενο σε φοιτητές και διδάκτορες. Είναι ειδικά σχεδιασμένο για ακαδημαϊκούς σκοπούς. Αποτελείται από μέλη και ομάδες. [11]

<http://carnets.parisdescartes.fr/>

2.4.4) Edutube

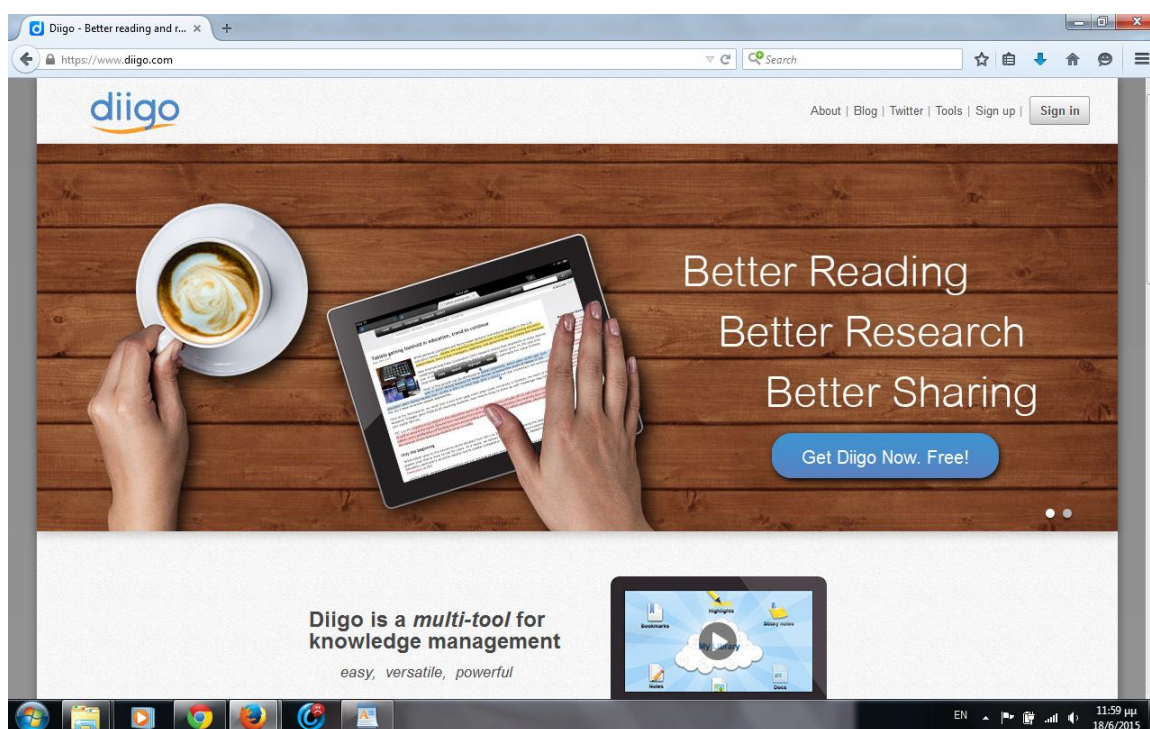
The screenshot shows the Edutube website interface. At the top, there is a navigation bar with links for 'Blog', 'Maps', 'Highest Rated Videos', 'Most Popular Videos', 'Top 100', and 'Sitemap'. The main content area is titled 'Featured Educational Videos' and includes a search bar, a sidebar with 'SEARCH OPTIONS' (About, Contributors, FAQ, Groups, Rules and policies), and a 'User login' section. The main content area displays a list of featured videos with their titles, descriptions, and statistics (Views/day and EduTube Index).

			Views/day	EduTube Index
	Shuttle launch as seen from inside the Orbiter	View the Shuttle launch from the point of view of the crew inside of the Orbiter. Liftoff is at 3:30.	1115	5.80
	Male vs Female Grizzly Bear	A mother grizzly fearlessly defends her cubs against a male grizzly, saving their lives. Embedding disabled: Watch video on YouTube.	735	3.49
	What is Google Chrome OS? (Chromium OS)	A short and humorously told story of how the Google Chrome browser led to the lightweight operating system Google Chrome OS (Chromium OS). Google OS would essentially turn your computer into a sophisticated web-browser, sacrificing functionality for speed and simplicity.	4516	5.08
	Knut the little polar bear	A compilation of cute videos and pictures of Knut, the famous polar bear born in captivity in Berlin Zoo.	1090	3.65

εικόνα (πηγή: <http://edutube.org/>)

Μια άλλη πλατφορμά που έχει αναπτυχθεί είναι η Edutube η οποία, απευθύνεται στους εκπαιδευτικούς και είναι μια άλλη εκδοχή του YouTube. Ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει, να αναπαράγει και να αποθηκεύσει εκπαιδευτικές ψηφιακές ταινίες. Ο εκπαιδευτικός μπορεί με μια απλή εγγραφή να ορίσει το προσωπικό του όνομα χρήστη αποκτώντας τη δυνατότητα να συμμετέχει σε ήδη υπάρχοντα κοινωνικά δίκτυα, αλλά και να δημιουργήσει το δικό του, να συμμετέχει σε ομάδες συζητήσεων προσθέτοντας σχόλια καθώς και να αναζητήσει και να αναρτήσει εκπαιδευτικά βίντεο. Αξίζει να αναφερθεί ότι μερικά βίντεο έχουν την ενεργή δυνατότητα ελληνικών υποτίτλων. [12]

2.4.5) Diigo

εικόνα (πηγή: <https://www.diigo.com/>)

Το όνομα diigo είναι τα αρχικά του "Digest of Internet Information, Groups and Other stuff". Πρόκειται για μια εξαιρετική ιδέα, καθώς ενσωματώνει πολλές από τις δυνατότητες των παραδοσιακών κοινωνικών δικτύων. Αυτό που την κάνει ιδιαίτερη είναι τα εργαλεία που παρέχει, επιτρέποντας στους χρήστες να εξατομικεύουν και να τροφοδοτούν τόσο το προφίλ τους, ώστε να φτάνουν σε σημείο να θεωρούν το Ιντερνέτ, όπως τον προσωπικό φορητό υπολογιστή τους προσπελάσιμο διαδικτυακά από παντού.

Πιο αναλυτικά, μπορεί να οργανώσει και να διαμοιράσει σελιδοδείκτες αποκλειστικά σε μία ομάδα με την οποία συνεργάζεται ή σε όλους τους υπόλοιπους χρήστες του diigo που τους ενδιαφέρει το θέμα. Οι σελιδοδείκτες μπορούν να μπουν σε λίσ-

τες, οι οποίες επιτρέπουν ταξινόμηση. Οι πληροφορίες και οι ιδέες καταχωρούνται, οργανώνονται, φιλτράρονται και διαμοιράζονται. Μέσω του diigo μπορούμε να εγκαταστήσουμε μόνιμη γραμμή εργαλείων με πολλές δυνατότητες όπως αποθήκευσης bookmark (σελιδοδεικτών), μεταδεδομένων, αποστολής μέσω mail, επικοινωνίας με twitter και facebook, προσθήκης φίλτρου και άλλα. Όλα αυτά που αποθηκεύονται στο προφίλ του κάθε χρήστη ή μέρος αυτών, μπορούν να διαμοιραστούν μέσω δημοσιεύσεων, να γίνουν σχόλια και να αναπτύσσονται συζητήσεις. Επίσης, υπάρχει η δυνατότητα για private tagging σελίδων, οργάνωση σελίδων σε ομάδες και προβολή τους, καθώς και pool groups από ομάδες πηγών. Άλλη μια δυνατότητα που προσφέρει το diigo είναι η πρόσθεση ετικετών (sticky notes) σε συγκεκριμένα σημεία μιας ιστοσελίδας ή σε ολόκληρη την ιστοσελίδα. Ακόμα, μπορεί μέσω του diigo να γίνει συζήτηση μέσω ανταλλαγής μηνυμάτων καθώς και ο χρήστης να μπορεί να υπογραμμίσει το κείμενο της ιστοσελίδας.

Όλα αυτά καθιστούν το diigo ένα πολύ χρήσιμο συνεργατικό εργαλείο που ταυτόχρονα εξελίσσεται. Η Diigo έχει χρησιμοποιηθεί πολύ σαν εκπαιδευτικό κοινωνικό δίκτυο, καθώς τα πρωτοποριακά αυτά χαρακτηριστικά του, το καθιστούν πολύ χρήσιμο και για τους καθηγητές και για τους μαθητές. [10]

2.5) Οφέλη Για Τους Φοιτητές/ Μαθητές

Όλο και περισσότεροι νέοι μεγαλώνοντας χρησιμοποιούν στην καθημερινή τους ζωή τις νέες τεχνολογίες . Με σχετική έρευνα του Παρατηρητηρίου για την Κοινωνία της Πληροφορίας , «Η συντριπτική πλειοψηφία των παιδιών 8-15 ετών χρησιμοποιούν ηλεκτρονικό υπολογιστή (85%). Ο υπολογιστής χρη-

σιμοποιείται τουλάχιστον μια φορά την εβδομάδα από 9 στα 10 παιδιά (96%), ενώ τα μισά από αυτά (54%) τον χρησιμοποιούν σε καθημερινή ή σχεδόν καθημερινή βάση. Η συχνότητα χρήσης του υπολογιστή μεγαλώνει με την ηλικία ». Αντίστοιχες έρευνες σε άλλες χώρες , που έγιναν σε παιδιά ηλικίας 9-17 ετών, δείχνουν τα τελευταία να ξοδεύουν περίπου 9 ώρες την εβδομάδα σε ψηφιακά κοινωνικά δίκτυα, χρόνος ανάλογος περίπου αυτού που διαθέτουν για να δουν τηλεόραση (10 ώρες την εβδομάδα) . Στην συγκεκριμένη έρευνα , αυτό που εντοπίζεται είναι ότι οι νέοι – μαθητές δεν είναι απλά « παθητικοί » καταναλωτές στις ώρες που αφιερώνουν στα δίκτυα αυτά (αντίθετα με την τηλεόραση).

Παρότι λοιπόν φαίνεται ότι η χρήση κοινωνικών δικτύων είναι πλέον δεδομένη στη καθημερινότητα των νέων εκτός του χώρου των σχολείων , τα περισσότερα σχολεία είναι ιδιαίτερα προσεκτικά, αν όχι αντίθετα , με τη χρήση τους . Έτσι , περίπου 9 στα 10 σχολεία , απαιτούν την ενυπόγραφη συμφωνία (του γονέα ή του μαθητή) σε κάποιο είδος « κανόνων χρήσης του διαδικτύου». Τα 8 στα 10 σχολεία έχουν θεσπίσει κανόνες που απαγορεύουν την ηλεκτρονική συζήτηση (online chatting) και το instant messaging. Επιπλέον, 6 στα 10 έχουν κανόνες ενάντια στην συμμετοχή σε φόρουμ , αλλά και στη αποστολή και λήψη ηλεκτρονικών μηνυμάτων (e-mail) μέσα στο σχολείο .

Τέλος, 5 στα 10 σχολεία , απαγορεύουν ειδικά τη χρήση κοινωνικών δικτύων . Ως αποτέλεσμα έχουμε το παράδοξο γεγονός , ότι ενώ μεγάλο ποσοστό εκπαιδευτικών απαιτούν την χρήση του διαδικτύου για τις εργασίες που αναθέτουν στους μαθητές τους , οι πολιτικές των σχολείων υπονοούν ότι οι αρμόδιοι δεν έχουν ακόμα πειστεί για την αξία των κοινωνικών δικτύων ως ένα χρήσιμο μέσο συνεργασίας και επικοινωνίας . Αυτό μπορεί να εξηγηθεί με την υπόθεση ότι η εμπειρία τους

σε σχέση με τα νέα αυτά τεχνολογικά μέσα είναι μάλλον περιορισμένα . Παρ ' όλα αυτά , είναι απαραίτητο και τα σχολεία και γενικότερα το εκπαιδευτικό σύστημα , να εξετάσει ενδελεχώς τη νέα κατάσταση που δημιουργείται προσαρμοζόμενο και αυτό στις νέες απαιτήσεις.

Οι εκπαιδευτικοί μέσω της χρήσης τεχνικών διδασκαλίας που ενσωματώνουν την κοινωνική δικτύωση, είναι σε θέση να ενισχύσουν τη δέσμευση των μαθητών γύρω από την εκπαίδευσή τους, την αύξηση των γνώσεων και των ικανοτήτων τους γύρω από την τεχνολογία και να συμβάλλουν στο συνεργατικό κλίμα στην τάξη, δημιουργώντας περισσότερες και καλύτερες δυνατότητες επικοινωνίας.

Τα κοινωνικά δίκτυα αποτελούν ένα ιδανικό περιβάλλον για τους έφηβους μαθητές, για να μοιράζονται αυτά που μαθαίνουν ή να δημιουργούν και να αναπτύσσουν κάτι από τους δασκάλους, τους συνομήλικους, τους γονείς, και άλλους σε πραγματικό χρόνο. Η φύση των δικτύων αυτών επιτρέπει να λάβουν οι μαθητές ανατροφοδότηση πληροφοριών και γνώσεων.

Οι τεχνολογίες κοινωνικής δικτύωσης δημιουργούν μια αίσθηση κοινότητας, παρέχοντας περισσότερες δυνατότητες καθώς, η χρήση τους με το πρόγραμμα και τις επιδιώξεις του εκπαιδευτικού έργου είναι πλήρως ευθυγραμμισμένες. Πολλά σχολεία προσπαθούν να ενσωματώσουν θετικές χρήσεις της κοινωνικής δικτύωσης στις αίθουσες διδασκαλίας τα προγράμματα και τις υπηρεσίες τους. Με την ενσωμάτωση των τεχνολογιών κοινωνικής δικτύωσης σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα, οι έφηβοι έχουν επίσης, την ευκαιρία να μάθουν από τους ενήλικες πώς να είναι η χρήση αποτελεσματική, ασφαλής και σωστή.

Η φύση και ο τρόπος με τον οποίο πρέπει κανείς να χρησιμοποιήσει τα κοινωνικά δίκτυα, αποτελούν από μόνα τους

σημαντικά στοιχεία για την ανάπτυξη του γραπτού λόγου των χρηστών. Συμμετέχοντας σε συζητήσεις, κάνοντας αναζητήσεις και αναρτώντας δημοσιεύσεις για διάφορα θέματα, ο γραπτός λόγος ενός νέου αναπτύσσεται ευχάριστα και αποτελεσματικά.

Αποκτούν επίσης, και μια πολύτιμη ικανότητα για τη μετέπειτα ζωή τους. Προετοιμάζει τους μαθητές για την κοινωνία της διά βίου μάθησης και να τους καταστήσουν "ενεργους πολίτες". Τα κοινωνικά δίκτυα αποτελούν εργαλεία επικοινωνίας που χρησιμοποιούνται ευρέως στα πανεπιστήμια καθώς δημιουργείται μία «μη επίσημη» ατμόσφαιρα, η οποία πιθανώς να ενθαρρύνει περισσότερους εκπαιδευόμενους να συμμετάσχουν ενεργά στο μάθημα. Αυτό θα έχει πολύ σημαντικό αποτέλεσμα ειδικά, στους πιο «ντροπαλούς» μαθητές, οι οποίοι αποφεύγουν να συμμετάσχουν στο μάθημα που γίνεται στις σχολικές ή πανεπιστημιακές αίθουσες.

Επιπροσθέτως, η διδασκαλία και η μάθηση μπορούν να συμβαίνουν σε χρονικές στιγμές που είναι πιο βολικές και πιο παραγωγικές για τους μαθητές και σε οποιοδήποτε χώρο αισθάνονται πιο άνετα. Οι μαθητές μπορούν να εργάζονται στον δικό τους χώρο και με το δικό τους ρυθμό μέσα σε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο και η διαδικασία της μάθησης μπορεί να χωριστεί σε μικρότερα χρονικά τμήματα, ώστε να δίνεται η ευκαιρία του προβληματισμού και της ανασκόπησης.

Τα κοινωνικά δίκτυα αποτελούν ένα ιδανικό περιβάλλον για τους μαθητές/φοιτητές ώστε να μοιράζονται αυτά που μαθαίνουν ή να δημιουργούν και να αναπτύσσουν κάτι μαζί με άλλους σε πραγματικό χρόνο. Έτσι ενισχύεται σημαντικά η κοινωνικότητά τους και συμβάλλουν σημαντικά στο συνεργατικό κλίμα, δημιουργώντας περισσότερες και καλύτερες δυνατότητες επικοινωνίας.

Τέλος, πολύ σημαντικό όφελος της κοινωνικής δικτύωσης είναι ότι προσφέρει ευκαιρίες μάθησης σε άτομα με ειδικές ανάγκες . Επιδιώκει ιδιαίτερα την ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους, την βελτίωση των ικανοτήτων και δεξιοτήτων τους, ώστε να καταστεί δυνατή η ένταξη ή επανένταξη τους στο κοινό εκπαιδευτικό σύστημα. Επίσης, τη συμβίωση τους με το κοινωνικό σύνολο, την επαγγελματική τους κατάρτιση και τη συμμετοχή τους στην παραγωγική διαδικασία, την αλληλοαποδοχή τους από το κοινωνικό σύνολο και την ισότιμη κοινωνική τους εξέλιξη. Η εκπαίδευση των ατόμων με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, αποτελεί έναν εξειδικευμένο τομέα του σύγχρονου εκπαιδευτικού συστήματος, που στοχεύει στην ανάπτυξη και εφαρμογή στην πράξη ειδικών μεθόδων και τεχνικών για την επίλυση των εκπαιδευτικών προβλημάτων .Η ειδική αγωγή προέκυψε μέσα από τη σύγκλιση των διαδικασιών παροχής βοήθειας προς τα πάσχοντα και μειονεκτικά άτομα και την ανάπτυξη των σχολικών εκείνων δομών που παρέχουν ίσες δυνατότητες και ευκαιρίες στον καθένα να αναλάβει κάποιον κοινωνικό ρόλο. [4],[5],[13],[15],[16],[19]

2.6) Οφέλη Για Τους Εκπαιδευτικούς

Η επαγγελματική εξέλιξη και η υποστήριξη των εκπαιδευτικών φαίνεται και αυτή να περνάει πλέον απ τις αίθουσες και τους χώρους των συνεδρίων σε νέες μορφές επικοινωνίας και δικτύωσης όπως ηλεκτρονική συνομιλία (chat), κοινωνικά δίκτυα, και άλλα. Πολλές περιοχές έχουν ήδη ξεκινήσει πρωτοβουλίες για να δημιουργήσουν κοινωνικά δίκτυα που θα συνδέσουν τους εκπαιδευτικούς μεταξύ τους αναζητώντας νέες ιδέες και

πρακτικές για την εκπαιδευτική διαδικασία.

Η επαφή και η συνεργασία με συναδέλφους εκπαιδευτικούς επιτυγχάνεται δύσκολα. Αυτό ισχύει ακόμα περισσότερο σε σχολεία απομακρυσμένων περιοχών. Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις σχολείων σε χωριά που βρίσκονται πολύ μακριά από αστικά κέντρα, με δύσκολη πρόσβαση, η οποία κάποιες φορές ίσως γίνεται και αδύνατη λόγω κακοκαιρίας, ειδικά κατά τη διάρκεια του χειμώνα. Έτσι μέσω των κοινωνικών δικτύων εκμηδενίζεται η γεωγραφική αποσταση και δίνεται η δυνατότητα για εύκολη και ομαλή επικοινωνία και συνεργασία. Επιπλέον επιτυγχάνεται η δυνατότητα πρόσβασης σε πληροφορίες και γνώσεις απ' ολο το κόσμο χωρίς περιορισμό στη ποσότητα τους με μεγάλη ταχύτητα μετάδοσης άμεσα και αποτελεσματικά με αποτέλεσμα, να διευρύνονται οι ορίζοντες των εκπαιδευτικών και κατά συνέπεια και των μαθητών.

Οι εκπαιδευτικοί δυσκολεύονται να έχουν πρόσβαση σε νέες μεθόδους, νέα παραδείγματα ,δείγματα πρότυπων μαθημάτων και άλλα, με αποτέλεσμα να φτάνουν σε αδιέξοδο και να αδυνατούν να εξελιχθούν, αλλά και να καινοτομήσουν μένοντας ακάλυπτοι μη έχοντας στήριξη και κάλυψη από πουθενά. Τα ψηφιακά κοινωνικά δίκτυα, αλλάζουν το τοπίο, καθώς δίνουν τη δυνατότητα εύκολης, ομαλής επικοινωνίας και συνεργασίας, καταργώντας την απόσταση και την απομόνωση. Με τη δυνατότητα που τους παρέχεται να συνδεθούν με τους συναδέλφους σε οποιαδήποτε στιγμή της ημέρας και με ποικίλους τρόπους, κανείς εκπαιδευτικός δε θα πρέπει να αισθάνεται μόνος. Τα εξελιγμένα εργαλεία που παρέχονται στη σημερινή εποχή δεν έχουν να ζηλέψουν σε τίποτα απο μια διδασκαλία που παραδίδεται στην αίθουσα απο μια πραγματική φυσική παρουσία.

Προβλήματα και διάφορα ζητήματα που πολύ συχνά προκύπτουν κατά την εκπαιδευτική διαδικασία, αναλύονται και η

συναδελφική αλληλεγγύη βοηθάει σε πολύ μεγάλο βαθμό στην ομαλή επίλυση, την προσπέρασή τους και την πρόληψη για να αποφευχθεί η επανεμφάνισή τους. Για παράδειγμα, ένας εκπαιδευτικός μπορεί να επικοινωνήσει με τους συναδέλφους του για θέματα που δεν μπορεί να καταλάβει ή που θέλει να εμπλουτίσει με νέες ιδέες και απόψεις. Με το τρόπο αυτό, επιτυγχάνεται η συζήτηση θέματων με ανθρώπους που δεν είναι απαραίτητα εκπαιδευτικοί, αλλά μπορεί να έχουν σχέση με το προς συζήτηση θέμα. Η επικοινωνία με επιστήμονες που δραστηριοποιούνται και έχουν εξειδικευτεί σε διδακτικά αντικείμενα, τα οποία ένας εκπαιδευτικός θέλει να διδάξει στους μαθητές του, μπορεί να αποδειχθεί πολύτιμη, καθώς το μάθημα ενδεχομένως να εμπλουτιστεί με γνώσεις ή και υλικό από τον εξειδικευμένο επιστήμονα, το οποίο θα είναι εξαιρετικά χρήσιμο και ουσιαστικό και θα καλύπτει το οποιοδήποτε κενό μπορεί να έχει αφήσει το μάθημα στην τάξη.

Αναπτύσσεται ένα κλίμα συνεργασίας όχι μόνο μεταξύ των εκπαιδευτικών αλλά και των μαθητων/φοιτητών οι οποίοι έρχονται σε πιο στενή σχέση με τους δασκάλους τους. Το συνεργατικό κλίμα που δημιουργεί ένας καθηγητής με τους μαθητές του αναπτύσσεται με μεγαλύτερη ευκολία, κάνοντας το έργο του πιο δημιουργικό και αποτελεσματικό.

Ο εκπαιδευτικός μπορεί να πραγματοποιήσει μαθήματα και να διδάξει τους μαθητές του από οποιοδήποτε μέρος χωρίς περιορισμούς όσον αφορά το χώρο και το χρόνο. Εφόσον υπάρχει ευκολία πρόσβασης στο διαδίκτυο και από τις δυο μεριές διευκολύνονται όλοι αναλόγως με το πρόγραμμα τους καθώς τα μαθήματα μπορούν να παρακολουθηθούν οποιαδήποτε στιγμή της ημέρας.

Με την εξέλιξη της τεχνολογίας η χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης έχει εδραιωθεί στην καθημερινή ζωή. Η διαρ-

κής χρήση τους φαίνεται χρήσιμη για το παρόν αλλά και για το μέλλον καθώς αυτή αναπτύσσεται ολοένα και περισσότερο. Ο εκπαιδευτικός έρχεται σε άμεση επαφή με την τεχνολογία μαθαίνοντας τη στην πράξη αποκομίζοντας με αυτό τον τρόπο πολύτιμες γνώσεις γύρω από αυτές τις εξελίξεις και είναι σε θέση να χειρίζεται τους υπολογιστές με όλο και μεγαλύτερη ευκολία και αποτελεσματικότητα.

Ένα πολύ σημαντικό όφελος για τους καθηγητές είναι η ποιότητα των συνθηκών κατά τις οποίες παραδίδεται το μάθημα. Ο εκπαιδευτικός είναι βέβαιο ότι έχει βιώσει άσχημες και ενοχλητικές καταστάσεις κατά τη διεκπαιραίωση της διδασκαλίας του από τους εκπαιδευόμενους και με το τρόπο αυτό αποσπάται η προσοχή και η συνοχή του μαθήματος. Με τη χρήση των κοινωνικών μέσων τα μαθήματα απευθύνονται σε μαθητές που πραγματικά θέλουν να παρακολουθήσουν, να κατανοήσουν και να φθάσουν σε σημείο να απολαύσουν το μάθημα χωρίς να γίνονται δυσάρεστες παρεμβάσεις.

Ένα ακόμη στοιχείο που αποτελεί πλεονέκτημα αποτελεί η αμφίδρομη σχέση ενός σχολείου ανάμεσα σε καθηγητές, μαθητές και το διοικητικό προσωπικό του σχολείου. Όμοια ισχύει και για την τριτοβάθμια εκπαίδευση όπου ο όγκος των ανακοινώσεων, των σημειώσεων και των διοικητικών θεμάτων είναι πολύ μεγαλύτερος. Με αυτό το τρόπο έρχονται σε άμεση επαφή και ενημέρωση καθώς πλήθος φοιτητών και καθηγητών βρίσκονται κατά μεγάλο χρονικό διάστημα στους τόπους καταγωγής τους μακριά από τη σχολή τους.

Λόγω της οικονομικής κρίσης που υπάρχει σε πολλά κράτη, η εκπαίδευση πλήττεται πρώτη όσον αφορά τις χρηματοδοτήσεις και βάλλεται σε περικοπές και συνεχείς περιορισμούς των εξόδων του εκπαιδευτικού ιδρύματος καθώς και του προσωπικού. Έτσι, με τα online εργαλεία κοινωνικής δικτύωσης προσφέ-

ρεται μία πολύ καλή λύση για την υλοποίηση διαφόρων λειτουργιών με ελάχιστα ή σχεδόν καθόλου έξοδα και γίνονται ολόένα και πιο πολύτιμοι πόροι.

Μέσω των δικτύων, οι μαθητές βρέθηκαν σε θέση να συνεχίζουν συζητήσεις έξω από την τάξη. Μέ τις online συζητήσεις που πραγματοποιούνται γίνεται εκτενέστερη ανταλλαγή ιδεών, ανάπτυξη εργασιών και άλλα σχετικά με το μάθημα. Σε όλα αυτά, ο εκπαιδευτικός μπορεί να συμμετέχει, αξιολογώντας και δίνοντας περισσότερες πληροφορίες και ερεθίσματα. Επίσης, έχει τη δυνατότητα να παρακολουθήσει τον τρόπο σκέψης και την πρόοδο των παιδιών, εύκολα και αποτελεσματικά. Αυτά τα εργαλεία άλλαξαν τελείως τον τρόπο που οι μαθητές προσέγγιζαν τα μαθήματα. Αρκετοί άνοιγαν θέματα και έκαναν δημοσιεύσεις για ζητήματα των μαθημάτων τους, χωρίς καν ο καθηγητής να έχει αναθέσει κάποια σχετική εργασία. [4],[5],[17],[18]

3) Ζητήματα Ασφάλειας Κατά Την Αξιοποίηση Των Κοινωνικών Μέσων Στην Εκπαίδευση.

3.1) Κίνδυνοι Για Τους Φοιτητές

Τα κοινωνικά δίκτυα και οι εφαρμογές τους στην εκπαίδευση αποτελούν πολύτιμα εργαλεία με πληθώρα πλεονεκτημάτων ωστόσο, υπάρχει και άλλη πλευρά, με κινδύνους και μειονεκτήματα που παρουσιάζουν οι τεχνολογίες αυτές. Το πρόβλημα είναι πιο έντονο στις μικρότερες ηλικίες χρηστών στις οποίες αναφερόμαστε , τα βασικότερα απο τα οποία αφορούν κυρίως τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, χωρίς να αποκλειστεί και η πιθανότητα εμφάνισής και στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Οι έφηβοι έχουν την ανάγκη προβολής μέσω των κοινωνικών δικτύων και έτσι απερίσκεπτα επιδίδονται σε επισφαλείς και ανεύθυνες δραστηριότητες, οι οποίες περιλαμβάνουν κυρίως αποκάλυψη και παροχή προσωπικών πληροφοριών. Τα σοβαρά ζητήματα που εγείρονται είναι αυτά της αυτοέκθεσης, της ιδιωτικότητας και των προσωπικών δεδομένων. Πολλοί έφηβοι φαίνεται να μην έχουν αντίληψη πως οποιαδήποτε πληροφορία δημοσιευτεί είναι δημόσια, μόνιμη και προσβάσιμη από το κάθενά, ο οποίος θα μπορούσε να την χρησιμοποιήσει όπως θέλει ακόμη και κακόβουλα. Χαρακτηριστικός κίνδυνος που σχετίζεται με το ζήτημα αυτό, έχει να κάνει με περιπτώσεις πορνογραφίας ανηλίκων.

Τα παιδιά στη δύσκολη περίοδο της εφηβείας επιδιώκουν

την επιβεβαίωση και την αναγνώριση, γεγονός που τα ωθεί αρκετές φορές σε ακραίες συμπεριφορές. Πολλοί μαθητές και φοιτητές εκθέτουν πτυχές του εαυτού τους, που σε φυσιολογικές συνθήκες δε θα έκαναν προκειμένου να γίνουν πιο δημοφιλείς, αλλά και λόγω υπέρμετρου ενθουσιασμού που τους χαρακτηρίζει. Αρκετοί ανήλικοι, θέλουν να προκαλούν, κοινοποιώντας είτε βίντεο με φάρσες ή με τον αρνητικό σχολιασμό των δασκάλων και των καθηγητών, ώστε να δημιουργείται συζήτηση από τον περίγυρο τους με κακεντρεχή σχόλια. Το φαινόμενο αυτό είναι ανησυχητικό, διότι μια απερίσκεπτη δημοσίευση ενός υποτιμητικού σχολίου μπορεί να οφείλεται σε μια παρόρμηση, όμως παρόλα αυτά, μπορεί να στιγματίσει για πάντα το παιδί.

Τα ζητήματα παρενόχλησης και εκφοβισμού είναι το ίδιο πιθανά και στον online αλλά και στον offline κόσμο. Αρκετές είναι οι αναφορές για παρουσία βιαστών, παιδόφιλων, και εμπόρων ναρκωτικών σε κοινωνικά δίκτυα, οι οποίοι μπορούν εύκολα να αποσπάσουν πληροφορίες. Ανυποψίαστα παιδιά, κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου και οδηγούν τους γονείς να αμφισβητήσουν τη δυναμική και τα θετικά αποτελέσματα που μπορούν να έχουν στην εκπαίδευση η αξιοποίηση των κοινωνικών δικτύων.

Ένα ακόμη πρόβλημα που τίθεται σε σχέση με το διαδίκτυο είναι το γεγονός ότι μπορεί κάποιος να προσποιηθεί, όσον αφορά το ποιος είναι, καθώς ουσιαστικά κανείς δε γνωρίζει ή δε μπορεί με σιγουριά να εγγυηθεί ότι η ταυτότητά του είναι η πραγματική. Οι πλαστές διαδικτυακές ταυτότητες μπορούν να δημιουργηθούν πανεύκολα και κάποιες από αυτές μπορεί να είναι αρκετά πειστικές. Δεν είναι ασυνήθιστο το φαινόμενο αυτό, το οποίο μπορεί να οδηγήσει τους μαθητές στο να πιστεύουν ότι το άτομο με το οποίο συνομιλούν είναι όντως αυτό που λέει, ενώ πρόκειται στην πραγματικότητα για κάποιον άλλο, ο οποίος χρησιμοποιεί κακόβουλα τη δυνατότητα αυτή, για παρά-

νομους σκοπούς ή για προσωπικές διαφορές.

Από έρευνα που διεξήγαγε η TRUSTe το 64% δηλώνει ότι έχει χρησιμοποιήσει κατάλληλες ρυθμίσεις, ώστε να ενισχύσει την ασφάλεια του, το 66% των παιδιών θεωρούν ότι είναι πολύ σημαντικός ο έλεγχος πάνω στα δεδομένα που δημοσιοποιούν στο διαδίκτυο. Επίσης, με το 38% να έχει αλλάξει τις ρυθμίσεις αυτές μέσα στο τελευταίο εξάμηνο. Εν τούτοις, κάποια σημεία της έρευνας που εγείρουν τον προβληματισμό είναι:

- Το 31% μοιράζονται στο δίκτυο δεδομένα, που δε θα ήθελαν οι γονείς ή δάσκαλοι να δουν.
- Το 60% των παιδιών χρησιμοποιεί ρυθμίσεις, ώστε να αποκρύψει στοιχεία από φίλους και, κυρίως, από τους γονείς τους.
- Το 42% των ανηλίκων δέχεται αιτήματα φιλίας από εντελώς αγνώστους.
- Το 18% έχει υποστεί κριτική και έχουν νοιώσει ντροπή για κάτι που «ανέβασαν» στο δίκτυο.

Το φαινόμενο του εκφοβισμού (cyberbullying), είναι ένα σοβαρό ζήτημα μέσα στα σχολεία όπου με την αυξανόμενη δημοτικότητα του διαδικτύου μπορεί να διογκωθεί. Ο εκφοβισμός διατηρεί την ανωνυμία και μπορεί να συμβεί ανά πάσα στιγμή από οπουδήποτε. Ομάδες ή μαθητές με αντιπαλότητα

και μίσος, μπορούν να στοχεύσουν συγκεκριμένα άτομα ή άλλες ομάδες και να δημιουργήσουν ένα κλίμα αντιπαράθεσης μεταξύ τους. Πρόκειται λοιπόν, για ένα πολύ σοβαρό ζήτημα, το οποίο πραγματικά απωθεί κάποια σχολεία από την υιοθέτηση κοινωνικών δικτύων στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Ένα άλλο πρόβλημα είναι το γεγονός ότι μπορεί να οδηγήσει σε κατάχρηση της οικειότητας εκ μέρους των μαθητών σε σχέση με τους καθηγητές. Ο μαθητής προσθέτοντας κάποιον εκπαιδευτικό ως «φίλο» μπορεί να δημιουργήσει μια διαφορετική αίσθηση στη σχέση τους, αλλά και με την αίσθηση της διάκρισης ή της εύνοιας απέναντι στον συγκεκριμένο μαθητή, από τους υπολοίπους της τάξης. Πολλά σχολεία αποτρέπουν τους μαθητές από το να προσθέσουν ως «φίλους» τους καθηγητές και αν τυχόν κάποιος μαθητής τους αποστείλει «αίτημα φιλίας», να την αγνοήσει, όπως επίσης και το αντίστροφο.

Για να μπορέσει να εγγραφεί ο χρήστης σε μια ιστοσελίδα πρέπει να αποδέχτεί τους όρους τους οποίους αυτή θέτει. Υπάρχει όμως περίπτωση να βρεθεί προ τετελεσμένων γεγονότων μιας και στις περισσότερες περιπτώσεις οι κανόνες αποτελούν ένα μακροσκελές κείμενο γεγονός που οδηγεί την πλειοψηφία των χρηστών να μη μπαίνει στον κόπο να το διαβάσει. Πολλές ιστοσελίδες μπορούν να αλλάξουν τους όρους χρήσης χωρίς καμία προειδοποίηση.

Τέλος, αξίζει να αναφερθεί και το ενδεχόμενο τεχνικών προβλημάτων κατά τη χρήση των τεχνολογικών μέσων. Σε ενδεχόμενη απώλεια παράδοσης μιας εργασίας ή την παρεμπόδιση της πρόσβασης σε απαραίτητες πληροφορίες για την εκπόνηση της, με υπαίτιο πιθανά τεχνικά προβλημάτά, υπάρχει ιδιαίτερη απογοήτευση. Αυτό πολλές φορές μπορεί να λειτουργήσει ιδιαίτερα αποτρεπτικά για τους μαθητές στο να χρησιμοποιήσουν την τεχνολογία κατ' αυτόν τον τρόπο. [5],[13],[17],[18],[15]

3.2) Κίνδυνοι Για Τους Εκπαιδευτικούς

Είτε αναφερόμαστε σε σχολείο, είτε πανεπιστήμιο κίνδυνοι, υπάρχουν για τους καθηγητές, όπως και για το ίδιο το εκπαιδευτικό ίδρυμα. Οι εκπαιδευτικοί που δεν είναι προσεκτικοί με τη χρήση των διαδικτυακών χώρων μπορεί να βρεθούν άθελά τους σε ακατάλληλες και επικίνδυνες σχέσεις με κάποιους μαθητές διότι, έχοντας «φίλο» ένα μαθητή σε ένα κοινωνικό δίκτυο επιτρέπεται στον μαθητή να έχει πρόσβαση στην ιδιωτική ζωή του εκπαιδευτικού. Για παράδειγμα, μπορεί να δημιουργήσει ξαφνική και υπερβολική οικειότητα, φέρνοντάς τον σε δύσκολη θέση κατά τη διαδικασία της διδασκαλίας και ειδικά κατά την αξιολόγηση. Απ' το γεγονός αυτό, μπορεί να δημιουργηθεί στους υπόλοιπους μαθητές η αίσθηση ότι ο καθηγητής τους κάνει διακρίσεις. Επιπλέον, στοιχεία, πληροφορίες ή και φωτογραφίες που ο εκπαιδευτικός νόμιζε ότι θα ήταν εμπιστευτικές, μπορεί να δημοσιοποιηθούν και να χρησιμοποιηθούν περιπαικτικά ή ακόμα και εκβιαστικά εναντίον του. Ακόμη οι ίδιοι οι μαθητές μπορούν να κοινοποιήσουν διάφορες αναληθείς πληροφορίες για τον καθηγητή τους, δημιουργώντας άσχημες εντυπώσεις γι' αυτόν, είτε για πιθανή εκδίκηση, για μια τιμωρία είτε για έναν χαμηλό βαθμό.

Τα σχολεία και τα πανεπιστήμια όλο και πιο συχνά στρέφονται προς το διαδίκτυο για πληροφορίες σχετικά με πιθανές νέες προσλήψεις. Οι εργοδότες πολλές φορές στρέφονται προς την απόκτηση πληροφοριών από τα προφίλ των υποψηφίων σε κοινωνικά δίκτυα διότι, αντιμετωπίζουν μια σειρά από εμπόδια κατά τη διαδικασία της αποτελεσματικής εξέτασης των αιτούν-

των εργασία. Πολλοί εργοδότες ενδέχεται να αντιμετωπίσουν ρατσιστικά κάποιους υποψηφίους καθώς πολλά προφίλ σε σελίδες όπως το Facebook και το twitter μπορεί να αναφέρουν χαρακτηριστικά του αιτούντος όπως φυλή, θρησκεία, αναπηρία, ή άλλα, αυξάνοντας τον κίνδυνο διακρίσεων και τελικά αποτυχίας πρόσληψης. Ναι, μεν, παρέχονται και χρήσιμες πληροφορίες για τις βασικές αξίες και συμπεριφορές των υποψηφίων, αλλά συχνά αυτή η αναζήτηση φτάνει στα όρια της λεπτομέρειας με πιθανές αρνητικές συνέπειες. Υπάρχει, βέβαια, πάντα και το ενδεχόμενο οι υποψήφιοι να παραθέσουν αναληθή στοιχεία και «υπερβολικά» βιογραφικά, με αποτέλεσμα κάποιοι εργοδότες να παραπλανηθούν. Μπορούν να γίνουν και για ήδη εργαζόμενους καθηγητές έλεγχοι και διακρίσεις μέσω των κοινωνικών δικτύων στο εργασιακό περιβάλλον ενός σχολείου, με τις διαστάσεις του προβλήματος να είναι και εκεί παρόμοιες.

Τέλος, εάν σε κάποια φάση της αρχικής χρήσης του διαδικτύου παρουσιαστούν προβλήματα με black-out, «κολλήματα» των υπολογιστών και άλλα σχετικά, τότε είναι πάρα πολύ πιθανό ότι η χρήση τους να μην επαναληφθεί. Ο χειρισμός των νέων τεχνολογιών δεν προτιμάται καθώς οι περισσότεροι εκπαιδευτικοί επιλέγουν τις παραδοσιακές μεθόδους που έχουν συνηθίσει. Η τεχνολογία, με την οποία αρκετοί δεν έχουν καλή σχέση μπορεί να τους τρομάξει και να θεωρηθεί η χρήση της απορρηπτικά δύσκολη πριν καν τη δοκιμάσουν και τελικά να απορρίψουν οριστικά την οποιαδήποτε χρήση της. [21]

3.3) Τρόποι Αντιμετώπισης Των Κινδύνων.

Όταν το Internet μπήκε για πρώτη φορά στα σχολεία, το πρωταρχικό μέλημα ήταν η απαγόρευση πρόσβασης των νέων

σε σελίδες ακατάλληλου περιεχομένου και ειδικά πορνογραφίας. Για την αποτελεσματική αντιμετώπιση αυτής της ανησυχίας, προωθήθηκαν λογισμικά φιλτραρίσματος, τα οποία όμως αποδείχθηκε ότι στα σχολεία της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, υπάρχουν αρκετοί μαθητές που μπορούν εύκολα να τα παρακάμψουν. Σχεδόν όλες τις φορές που έγινε κάτι τέτοιο, οι μαθητές έγιναν αντιληπτοί κι έτσι το φαινόμενο περιοριώστηκε. Οι ανησυχίες πλέον σήμερα αφορούν περισσότερο την απόσπαση των μαθητών από τα μαθήματά τους.

Για την ορθή χρήση των εργαλείων το σημαντικότερο που πρέπει να γίνεται, είναι να παρέχεται εκπαίδευση στους μαθητές. Οι καθηγητές, πολλές φορές, είναι τόσο προσκολλημένοι στο αντικείμενο που διδάσκουν που δεν δίνουν οδηγίες σχετικές με τις νέες μεθόδους και τα εργαλεία που ενδεχομένως χρησιμοποιούν. Δηλαδή, δεν αφιερώνουν αρκετό χρόνο για την εκπαίδευση των μαθητών πάνω στο ίδιο το αντικείμενο των κοινωνικών δικτύων, που σήμερα ουσιαστικά αποτελούν ένα σημαντικό κομμάτι του κόσμου στον οποίο οι μαθητές ζουν. Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να βρίσκουν, τον απαραίτητο χρόνο ώστε να παρέχουν τις κατάλληλες οδηγίες. Είναι απαραίτητη η στρατηγική πρόληψης που θα βοηθήσει τους μαθητές να αποκτήσουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες, αλλά και τα κίνητρα για ασφαλείς και υπεύθυνες επιλογές.

Ως επιτακτική ανάγκη παρουσιάζεται η ένταξη δραστηριοτήτων που να διδάσκει την ασφαλή χρήση του Διαδικτύου. Είναι πολύ σημαντικός ο ρόλος των εκπαιδευτικών συστημάτων για τη συνειδητοποίηση των κινδύνων κατά τη χρήση του Διαδικτύου. Θεωρείται αναγκαία η δημιουργία ενός συστηματοποιημένου πλαισίου που θα ασχολείται με το θέμα. Η ανάγκη αυτή φαίνεται να έχει αναπτυχθεί σε πολλές χώρες οι οποίες, συνεχίζουν να αναπτύσσουν εκπαιδευτικά προγράμματα για την ευαισθητοποίηση των μαθητών τους σε θέματα ασφάλειας.

Η προστασία των ανηλίκων, εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, που περιλαμβάνουν την οικογένεια, το σχολείο, τον κοινωνικό περίγυρο, τα ΜΜΕ και άλλα. Έχει διαπιστωθεί ότι παιδιά που προέρχονται από οικογένειες ανώτερου μορφωτικού επιπέδου, είναι πιο διστακτικές στο να δημοσιεύουν προσωπικά δεδομένα. Αυτή η διαπίστωση, ενισχύει την πεποίθηση ότι οι γονείς που έχουν χαμηλότερο επίπεδο μόρφωσης, παρουσιάζουν άγνοια στη γνώση και τη λειτουργία του διαδικτύου, με αποτέλεσμα την έλλειψη σωστής καθοδήγησης στο σπίτι αφήνοντας τα παιδιά «απροστάτευτα» μπροστά στους κινδύνους. Κι αυτό γιατί στις περισσότερες περιπτώσεις τα παιδιά διαθέτουν ευρύτερες γνώσεις από τους γονείς στον τομέα αυτό. Είναι συχνό φαινόμενο, γονείς να εκδηλώνουν μια αντιπάθεια για την τεχνολογία όπου σε συνδυασμό με την άγνοιά τους σε ότι αφορά το διαδίκτυο, να κάνουν την αντιμετώπιση των κινδύνων ακόμη πιο δύσκολη.

Απαραίτητη είναι η στρατηγική πρόληψης που θα βοηθήσει τους μαθητές να αποκτήσουν τις γνώσεις, τις δεξιότητες, αλλά και τα κίνητρα για ασφαλείς και υπεύθυνες επιλογές. Οδηγίες που συνήθως δίνονται στους μαθητές στα σχολεία και που θεωρούνται τόσο απαραίτητες, όσο και αποτελεσματικές, είναι:

- Να είστε ευγενικοί με τους άλλους. Σκεφτείτε πώς θα νιώθατε αν κάποιος δημοσίευε παρόμοια πράγματα για εσάς.
- Σκεφτείτε ότι το υλικό που δημοσιεύετε σε αυτές τις κοινότητες είναι δημόσιο και θα μπορούσε να βλάψει την εικόνα σας ή θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για βλάβη κάποιου άλλου εσάς.
- Λάβετε μέτρα για να προστατεύσετε τον εαυτό σας και τους άλλους από εκφοβισμούς και παρενοχλήσεις. Αν

συμβεί κάτι τέτοιο ενημερώστε τους γονείς και τους καθηγητές σας.

- Ενημερώστε τους γονείς και τους καθηγητές σας, αν κάποιος απειλήσει με πράξεις βίας ή αυτοτραυματισμού. Αυτές οι απειλές μπορεί να είναι πραγματικές.
- Μην κάνετε παρόμοιες δημοσιεύσεις, θεωρώντας το αστείο, γιατί κάποιος μπορεί να σας πάρει στα σοβαρά.
- Αναπτύξτε ικανότητες ανίχνευσης πιθανών κινδύνων. Οι άνθρωποι που βρίσκονται online μπορεί να μην είναι αυτοί που φαίνονται να είναι. Βρείτε έναν ασφαλή τρόπο για την πιστοποίηση των online φίλων σας και φροντίστε να έχετε και την έγκριση των γονιών σας.
- Σταματήστε όσους καταλαβαίνετε ότι έχουν άσχημες προθέσεις. Εάν έχετε έρθει σε επαφή με κάποιον που πιστεύετε ότι θα μπορούσε να είναι κακοποιό στοιχείο, ενημερώστε γι' αυτό, έναν έμπιστο ενήλικα.

Επίσης ως γενικότερη πολιτική ορθής χρήσης των κοινωνικών δικτύων από το σχολείο θα πρέπει:

- Να αποφεύγεται η χρήση των δικτύων αυτών για λόγους άσχετους με την εκπαιδευτική διαδικασία στη διάρκεια των μαθημάτων, καθώς η ενασχόληση είναι συνήθως εξαιρετικά χρονοβόρος και παραπλανητική.
- Να υπάρχει στενή παρακολούθηση της συνολικής διαδικτυακής συμπεριφοράς των μαθητών από τους εκπαιδευτικούς για να διαπιστώνουν συμπεριφορές που χρήζουν περαιτέρω ανάλυσης και επίβλεψης.

- Σε κάθε περίπτωση οι γονείς να ενημερώνονται και να συνεισφέρουν με τις παρατηρήσεις τους για τη χρήση των κοινωνικών δικτύων εκτός σχολείου, αφού το σχολείο πρέπει να λαμβάνει υπόψη του τη συνολική συμπεριφορά των μαθητών και να προλαμβάνει καταστάσεις με την ενημέρωση και τη γνώση που προσφέρει.
- Να περιορίζεται από τους εκπαιδευτικούς η σπατάλη χρόνου που παρατηρείται πολλές φορές με τη διαρκή ενασχόληση με τα κοινωνικά δίκτυα στα πλαίσια του σχολείου.

Οι μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, πρέπει υποχρεωτικά να ενημερώνονται από το σχολείο για την υπεύθυνη χρήση και τους κινδύνους στην αλόγιστη χρήση των κοινωνικών δικτύων στα πλαίσια του μαθήματος της πληροφορικής. Επίσης, οι καθηγητές πληροφορικής οφείλουν να έχουν την αποκλειστική ευθύνη τόσο του χρόνου που δαπανούν τα παιδιά στο διαδίκτυο όσο και των ιστοσελίδων που επισκέπτονται κατά την ώρα του μαθήματος.

Για την αποφυγή κινδύνων που αφορούν το σχολείο και τις διοικητικές του λειτουργίες, πρέπει να παρέχονται στους αρμόδιους υπαλλήλους συμβουλές και οδηγίες. Αυτές, να αφορούν τη δημοσιοποίηση στοιχείων, γεγονότων και πληροφοριών σχετικών με το σχολείο. Πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στη μη δημοσιοποίηση απόρρητων στοιχείων και θεμάτων του σχολείου, καθώς και να μην είναι αναληθή ή παραποιημένα. Με πρωταρχικό μέλημα το σεβασμό προς το σχολείο, τον καθηγητή, το μαθητή και το γονέα, οι πολιτικές χρήσης των κοινωνικών δικτύων από το σχολείο πρέπει να είναι προσεκτικά καταρτισμένες, σαφείς, κατανοητές και αποδεκτές από όλους.

Τα παιδιά περνούν πολλές ώρες μπροστά στον υπολογιστή στο σπίτι και η χρήση κοινωνικών δικτύων είναι συνήθης δραστηριότητά . Ειδικά, εάν τα εργαλεία αυτά έχουν συμπεριληφθεί στην εκπαιδευτική διαδικασία και οι μαθητές πρέπει να τα χρησιμοποιήσουν οι πιθανότητες αλλά και ώρες χρήσης αυξάνονται. Τα σχολεία έχουν έτσι ιδιαίτερη ευθύνη, στην οποία μπορούν να ανταπεξέλθουν και να βοηθήσουν με την παροχή ενημέρωσης και καθοδήγησης των γονέων σχετικά με το ζήτημα αυτό. Το εκπαιδευτικό προσωπικό, το διοικητικό προσωπικό, οι σύμβουλοι, οι ψυχολόγοι, θα πρέπει να είναι καλά ενημερωμένοι σχετικά με το αντικείμενο, τους τρόπους χρήσης, τα προβλήματα και τους τρόπους αντιμετώπισης. Επιπλέον, οι γονείς πρέπει να ενθαρρύνονται και να συμμετέχουν στις διαδικτυακές δραστηριότητες των παιδιών τους, προσέχοντας παράλληλα για την ασφάλειά τους. [22],[23]

4)Συμπέρασμα

Με την εξέλιξη της τεχνολογίας , είναι καλό να ανακαλύπτονται νέοι τρόποι μάθησης και να περιλαμβάνονται αυτές οι αλλαγές στην εκπαίδευση. Αν και οι μεγαλύτερες γενιές μπορεί να υποτιμούν ένα είδος μάθησης που σχετίζεται με τα μέσα δικτύωσης, στις νέες γενιές η χρήση τους θα είναι κάτι νέο και επικοινωνιακό. Οι νέοι θα μαθαίνουν εντός του σχολείου πως να χρησιμοποιούν τα κοινωνικά δίκτυα σε ένα ασφαλές περιβάλλον, κι έτσι θα τους δίνεται η ευκαιρία απο νεαρή ηλικία να χρησιμοποιούν αυτά τα μέσα με θετικό τρόπο και για μελλοντική χρήση στην επαγγελματική και τη καθημερινή τους ζωή. Ακόμα και για τους πιο δύσπιστους εκπαιδευτικούς αυτή η αλλαγή είναι αναπόφευκτη. Μόλις συνειδητοποιήσουν τα οφέλη που διαρκώς γίνονται όλο και πιο εμφανή, θα αποδεχθούν το γεγονός και θα συμμετάσχουν και οι ίδιοι, χρησιμοποιώντας αυτά τα νέα εργαλεία.

Η συμμετοχή των μαθητών στα κοινωνικά δίκτυα και ο κόσμος που ανοίγεται μπροστά τους, φέρνει στα μάτια τους ατελείωτες ποσότητες πληροφοριών και δυνατότητες επικοινωνίας με όλο τον κόσμο, πράγματα που με τη σωστή καθοδήγηση, μπορούν να εκμεταλλευτούν έχοντας πραγματικά εντυπωσιακά εκπαιδευτικά οφέλη.Εξοικιώθηκαν με τις ξένες γλώσσες και τα εργαλεία αυτόματης μετάφρασης, μιας και πολλά απο τα δεδομένα βρίσκονται στα αγγλικά. Γνώρισαν εναλλακτικούς τρόπους χρήσης κάποιων εργαλείων όχι για ψυχαγωγικούς μόνο σκοπούς αλλά και εκπαιδευτικούς.

Στη νέα ψηφιακή εποχή που διανύουμε η εκπαίδευση δεν πρέπει να παραμένει αγκυλωμένη στο χθες, αλλά να πρωτοστατεί στο σήμερα δημιουργώντας τα θεμέλια ενός σύγχρονου κοινωνικού κράτους.

5)ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Τα κοινωνικά μέσα δικτύωσης είναι μια δροσερή νέα ευχάριστη ταση και μπορούν να αλλάξουν τον τρόπο με τον οποίο οι καθηγητές διδάσκουν και τον τρόπο με τον οποίο οι μαθητές θέλουν να μάθουν. Μπορούν να δώσουν τη δυνατότητα σε καθηγητές και μαθητές να δημιουργήσουν το δικό τους θέμα και να το μοιράζονται με ένα ευρύ δίκτυο ατόμων και να επικοινωνούν, να εκφράζονται, να δημοσιεύουν, να δραστηριοποιούνται και να συν-δημιουργούν.

Η πραγματικά καλή εκπαίδευση απαιτεί μια σύνδεση με τους μαθητές και δεν υπάρχει καλύτερος τρόπος επικοινωνίας μαζί τους απ' ό τι με τη χρήση των κοινωνικών μέσων δικτύωσης. Η δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση πρέπει να φροντίσουν να τα εισάγουν στο πρόγραμμα σπουδών τους, αλλά σωστά και όχι τυχαία και να κάνουν όσο καλύτερη χρήση μπορούν. Η προσεκτική σκέψη και έρευνα είναι απαραίτητες προκειμένου να βρεθεί ο καλύτερος τρόπος για να δώσει ώθηση για την ενίσχυση της εκπαιδευτικής δραστηριότητας.

Οι εκπαιδευτικοί οφείλουν να θέσουν τους εαυτούς τους ως καινοτόμους στον τομέα της εκπαίδευσης, να πειραματιστούν με τις διάφορες τεχνολογίες και να επιλέξουν να εντάξουν στα μαθήματα τους τις καταλληλότερες για ένα πιο εξελιγμένο και διευριμένο εκπαιδευτικό σύστημα.

6. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- [1] Social Networking and the Secondary Student, 04/04/2010, <http://etcjournal.com/2010/04/04/social-networking-and-the-secondary-student/>
- [2] Eric Klopfer, Scot Osterweil, Jennifer Groff, Jason Haas, 2009, Using the technology of today in the classroom today
<http://hub.mspnet.org/index.cfm/18746>
- [3] YALSA (young adult library services Association), 2006, Teens & Social Networking in School & Public Libraries - A Toolkit for Librarians & Library Workers,
<http://www.ala.org/yalsa/guidelines/socialnetworking>
- [4] Sarah King, 01/05/2010, Social NetworksQ Changing the way we learn?,
<http://networkconference.netstudies.org/2010/05/social-networks-changing-the-way-we-learn/>
- [5] Οικονομικά δίκτυα: Ο ρόλος τους στις κοινωνικές και οικονομικές σχέσεις
<http://lyk-gl-neron.att.sch.gr/autosch/joomla15/images/project2011-12/social2.pdf>
- [6] Αριστείδης Βαγγελάτος, Φραγκίσκος Φώσκολος, Θεόδωρος Κομνηνός, 2010, Τα κοινωνικά δίκτυα στο σχολείο του σήμερα,
http://edu4adults.blogspot.com/2011/01/blog-post_21.html#axzz1kMj3D4eh
- [7] Project4gelpanorama
<http://project4gelpanorama.wikispaces.com/>

- [8] ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ: Από το Web 1.0 στο Web 2.0

<http://www.authorstream.com/Presentation/liblivadia-916097-web-1-0-2/>

- [9] Ning το δικό σου Facebook

<http://www.kathimerini.gr/388540/article/epikairothta/kosmos/ning-to-diko-soy-facebook>

- [10] Wikipedia: Diigo

<https://en.wikipedia.org/wiki/Diigo>

- [11] Wikipedia: Elgg

https://en.wikipedia.org/wiki/Elgg_%28software%29

- [12] Netsimilar

<http://www.netsimilar.net/site/edutube.org>

- [13] κοινωνικά δίκτυα: έχουν θέση στην εκπαίδευση;

<http://epri.korinthos.uop.gr/BlogsPortal/postg/2012/05/06/κοινωνικά-δίκτυα-έχουν-θέση-στην-εκπα/>

- [14] Κοινωνικά δίκτυα (web 2.0) και εκπαίδευση

<https://economu.wordpress.com/ενσωματώνοντας-τις-πτε-στη-διδασκαλία/κοινωνικά-δίκτυα-web-2-0-στην-εκπαίδευση/>

- [15] Νέες τεχνολογίες στην καθημερινή ζωή των πολιτών

<http://icteval.ktpae.gr/stats/delivery2/>

- [16] Αφιέρωμα: Άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

<http://www.stratoni.net/afieromata/afieroma-atoma-me-eidikes-ekpaideitikes-anagkes-67.html>

- [17] Social Networking in schools: Educators debate the Merits of Technology in classrooms

http://www.huffingtonpost.com/2011/03/27/social-networking-schools_n_840911.html

- [18] How social Networking Liberates Teachers

<http://speedchange.blogspot.gr/2010/03/how-social-networking-liberates.html>

- [19] And here's why schools should use social networks

<http://educationtechnews.com/and-heres-why-schools-should-use-social-networks/>

- [20] Study: social network privacy concerns by parents and teens

<http://blog.safetyweb.com/study-social-network-privacy-concerns-by-parents-and-teens/>

- [21] Tamara Devitt, Social networking in schools, April 1 2010

<http://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=0ac7c029-0fd4-4db2-be39-1133d028ab02>

- [22] Αντιμετώπιση κινδύνων του διαδικτύου

http://www.cyberethics.info/cyethics1/index.php?option=com_content&view=article&id=161&Itemid=31&lang=el

- [23] Διαπροσωπικές σχέσεις και διαδίκτυο

http://projectalykeiou.blogspot.gr/2012/01/blog-post_1863.html